

A mal szám ára 20 fillér.

DEBRECZENI FÜGGETLEN UJSÁG

Vasárnap
1927 november 20.

Felelős szerkesztő: Farkas Lajos. — Szerkesztőség: Nappal: Piac-utca 34. Telefon: 10-20. Éjjel: Piac-u. 49. Telefon: 18. Kiadóhivatal: Piac-utca 49. Telefon: 18. sz.

ARA
12
FILLÉR.

Kiadó: Hegedűs és Sándor irodalmi és nyomdai rt. Előfizetési ár: 1/2 évre 36 Pengő, 1/4 évre 18 Pengő, 1/4 évre 9 Pengő, 1 óra 3 Pengő. Külföldre a kétszerese.

Debrecen,
XXV. évf. 264. szám.

Szabad kéz

A numerus clausus módosítása egyre kavargja a közéletet. A pártok egymásután határoznak afölött, hogy milyen magatartást foglalnak el az új törvényjavaslattal szemben. A kormánypart kötelezővé teszi tagjainak a le-szavazást a javaslat mellett, a kereszténypart szabad kezét ad képviselőinek. A műegyetemen megvernek egy csomó zsidó fiút, a verekedők közül néhányat eltiltanak az iskolák látogatásától. Politikai párbajok sorozata szerez kellemes perceket, csöndes derültséget, vagy elkeseredett érzelmeket az egyik, vagy a másik oldalon.

De: meg kell állapítanunk, hogy ebben a tohuwabohuban semlegesen, a helyzet változatlanságát látva áll a liberalizmus. Semlegesen. Nem érdemes ugyanis beavatkozni egy küzdelembe, amely az elvakultak és kevésbé elvakultak között folyik. Semlegesen, mert az emberiség, az emberi jogok mindenkinek egyformán kimérése, minden magyar állampolgár teljes jogegyenlősége, a magyar nemzet egyetemes érdeke azok a szempontok, amelyek a mi liberalizmusunkat irányítják. S ezeket a szempontokat nem lehet érvényesíteni egyik oldalon sem. Semlegesen, mert a numerus clausus megmarad a kormányjavaslat elfogadása után is, csak ezután nem a vallásuk, hanem az apjuk foglalkozása után zárják ki az egyetemről a magyar fiatalok izraelita vallást követő részét. A kutya megmarad, csak az örv változik. A liberalizmus ember és ember között vallása után nem ismer semmi különbséget. Ugyan, mi a csodának avatkozni be tehát abba a küzdelembe, amely az antiszemita két pártja között folyik?

Mindenesetre regisztrálnunk kell a történeteket. S így nem mulaszthatjuk el regisztrálni azt sem, hogy a „numerus clausus apja”, Haller István a legnagyobb örömmel üdvözölte a numerus clausus „enyhítését”. És Haller Istvánnak van igaza: a kormány vissza akar térni a numerus clausus eredeti formájához, a Haller István 1920-as javaslatához, amely a Bernolák-féle enyhítéssel került bele a magyar corpus jurisba. A kormány azt mondja, hogy terhes örökségképpen vette át a numerus clausust. Édes teher lehet biz az, hogy most még terhesebbé akarják tenni. Amíg a törvény eddig kikötötte az öt százalékos számarányt, addig ezután, — ép úgy, mint Haller javaslata sze-

rint, — az egyetemi karok szabad tetszésére lesz bízva, hogy mennyi zsidó hallgatót vehetnek fel. S az egyetemi karok esetleges antipátiája teljes alapot talál az érvényesülésre az új javaslat rendelkezéseiben. Eddig legalább őszintébb volt az antiszemizmussal.

Ha külpolitikai érdek követeli a numerus clausus szigorítását, akkor természetesen nem le-

het ellenvetést tenni a készülő törvény tervezett rendelkezéseivel szemben. Ha azonban elfogadjuk a miniszterelnök szavát, amely szerint a külpolitikai érdek a numerus clausus enyhítését követeli, attól tartunk, nem jó szolgálatot tesznek az ország külpolitikai érdekeinek azok, akik a numerus clausus enyhítésének örve alatt megszigorítják ezt a kultúraellenes törvényt. A

szabad kéz, a hatalom ereje mindenesetre megvan hozzá. Az igazság talán köti ezt a kezét? A liberalizmus, a haza érdekeinek komoly megfontolása elmondják kifogásaikat és aztán félreállanak. Hiszen a numerus clausus felett ma is ugyanazok a kutyák marakodnak, amelyek 1920-ban. Csak más nyakörvekkel vannak dekorálva.

Néhány fővárosi egyetemen ma megisméltődtek a zsidóheccek

A gumibotos lovagok ismét hatalmas csoportokban rontottak egy-egy fegyvertelen zsidódiákra — Eső után köpenyeg: a kultuszminiszter irgalmatlan eljárást helyezett kilátásba a zavargók ellen

Budapest, nov. 9.

A tegnap délelőtt megkezdődött egyetemi igazoltatások és verekedések tegnap délután s ma délelőtt tovább folytatódtak.

A műegyetemen, ahol a szenvedélyek tulajdonképpen tegnap ki-robbantak, ma délelőtt is harcias állapot uralkodott. A kapuban pedellus áll s igazoltatja a belépőket, azonban ez nem sokat használ, mert

azt a néhány zsidó diákot, aki mégis bemenészkedett az épületbe, a teremben tartózkodó kollégáik felszólították a távozásra s oly fenyegető magatartást tanúsítottak, hogy a zsidó diákok jobbnak látták azonnal eltávozni.

Szily Kálmán rektor konkrét bejelentések alapján négy ügyben indított fegyelmi eljárást, ma délelőtt pedig orvosi látellel felszerveelve egy mánik technikus jelent meg a rektoránál s tett panaszos bejelentést.

A műegyetemen jelenleg olyan helyzet uralkodik, hogy a jövő hét folyamán a zsidó technikusok nem is merik megkísérelni a bejutást.

Az orvosi fakultáson ma nem voltak előadások és így a mai nap csendesen telt el. Ép így a jogi fakultáson, ahol nem igazoltattak, de a helyzet oly feszült volt, hogy a zsidó diákok jobbnak látták eltávozni.

Botrányos jelenet játszódott ma le a közgazdasági fakultáson, amelyen pedig mindeddig teljes szélséand uralkodott.

Tíz órákor már több teremben túlfutott, izgatott állapot uralko-

dott s különösen Fodor Ferenc dr. professzor gazdaságföldrajzi órája után a bajtársak a tanteremben megbeszélést tartottak s utána felszólították a zsidó hallgatókat, hogy saját érdekükben távozzanak. Többen eleget is tettek a felszólításnak,

két zsidó diák azonban benmaradt a teremben.

Tizenegy órákor, az óra végén távozni akartak, de alig értek az ajtóba, mikor mintegy

ötven-hatvan főnyi diákcsoporttal találták magukat szemben,

akik a két diákot igazolásra szólították fel. A fiatalberek az igazoltatóknak megmondták, hogy zsidók, mire felhangzott a kiáltás:

— Üsd a zsidót! Verjük ki őket!

Erre az egész csapat a két diákra támadt, agyba-főbe verték őket, letépték róluk a telikabátjukat, a kalapjukat s a két diáknak csak nagynehezen sikerült kiszabadulni támadóik kezéből, lerohantak a lépcsőkön és a dékáni hivatalba menekültek.

A bölcsészeti fakultáson, amelynek intézetei, kápu ma is tárva nyitva álltak mindenki részére, sajnálatos incidens játszódott le már reggel 9 órákor. Éppen becsöngették az V. számú tanteremben Süták tanár analitikai geometria órájára, amikor

egy különös külsejű és még különösebben viselkedő fiatalember lépett a terembe,

ahol már elhelyezkedtek a diákok és diákkisasszonyok.

A fiatalember mélyen a szemébe huzta a sportsapkáját és stentori hangon megkérdezte,

vannak-e zsidók a teremben és ha igen, kik azok?

Rámutattak egy zsidó diákra a harmadik padban. A fiatalember, akire ekkor már többen ráismeretek a bölcsészhallgatók közül egy állandóan zsinóros ruhában járó, hosszú hajat viselő jogászra, oda-lépett a zsidó diákhoz és igazolásra szólította fel.

— Az indexem a kveszturán van, — felelte a zsidó diák.

— Azonnal puculjon ki a teremből, — parancsolt rá, sportsapkáját még mélyebben a szemére huzva a fiatalember.

A zsidó diák kollégái közül senki sem mozdult, hogy közbelépjen vagy a segítségére menjen. A megriadt diák engedett a felszólításnak és vesztére kiment a folyosóra. Ott már hat-hét fiatalember várta. Egyikük sem volt filozopter.

A lesbenálló csoport nekiesett a mit sem sejtő zsidó diáknak és kegyetlenül megverte.

Bottal, súlyos irattáskával ütötték agyba-főbe, míg végre nagynehezen ki tudta szakítani magát támadói karjaiból és elmenekülhetett.

A verekedő csoport azonban ott maradt a folyosón az V. tanterem előtt, ahol Fejér Lipót matematikai órája következett. Egyik filozopter ugyanis besugta a verekedést rendező fiatalembernek, akit már igen jól ismernek a bölcsészeti egyetemen, mert minden igazoltatásban benne van a keze, de még ennek ellenére sem fogták le, hogy

még egy zsidó fiú ül a tanyteremben, még pedig a múlt évi középiskolai fizikai verseny győztese, a legkitűnőbb fizikus és matematikus a golyák sorában.

Az egyik hórihorgas fiatalember meg is kezdte a hajtóvadászatot. Bement a tanterembe, de már a tanterembe lépett Szász Pál dr. tanársegéd, hogy Fejér helyett előadást tartson. Ettől a perctől kezdve állandó készenlét lebzelt a tanterem előtt.

Minden tíz percen beugrott egy fiatalember megővözödést szerezni arról, hogy a zsidó diák nem menekült-e valahogyan el. Tizenegy órákor ért véget az előadás.

A zsidó diák egy ugrással a tanári dolgozószobában termett és megkérte Szász Pál tanársegédet, hogy védelmezze meg.

A tanársegéd meggyőződött róla, hogy a nagy csoport fiatalember még mindig leskelődik és fenyegetőzik. Miután az igazgató csoportokon kitarással várakozott a folyosón, Szász tanársegéd elhatározta, hogy Mhely dékánhoz fordul segítségért. Le is sietett hozzá, de előbb rázárta a zsidó diákra a tanári dolgozó szoba ajtaját, nehogy a távollétében baj történjen vele. Szász intervenciója eredményes lehetett, mert jó husz perc múlva egy altiszt jött a kis zsidó diákért, akit levezetett a lépcsőkön, azt a jó tanácsot adva neki, hogy legalább egy hétig ne mutatkozzék az egyetemen. Az igazgató csoport ekkor már nem tartózkodott a folyosón.

Az egyetemi igazoltatásokkal és verekedésekkel kapcsolatban ma délelőtt beható tanácskozások folytak a kultuszminiszteriumban, amelyeken a további intézkedéseket beszélték meg. Értesülésünk szerint Klebelsberg kultuszminiszter a legerélyesebb intézkedéseket fogantatosítja, hogy az egyetemi igazoltatásoknak és verekedéseknek egyszer s mindenkorra gátat vessen.

Ezzel kapcsolatban a kultuszminiszterium ezt a közlést bocsátotta rendelkezésünkre:

A kultuszminiszter ur mai kommunikéje, amelyben a legerélyesebb rendszabályokat helyezte kilátásba és egyben közölte azokat az intézkedéseket, amelyeket a renitens hallgatókkal szemben alkalmazni kell, a Műgyetemen máris megtette hatását, mert ma délelőtt már semmiféle rendezvényt nem jelentettek a Műgyetemenről.

E pillanatban érkezett meg az értesítés arról, hogy a közgazdasági egyetemen verekedések, más fakultásokon pedig igazoltatások folytak.

A kultuszminiszter ur nyomban intézkedett, hogy az illető fakultások dékánjai a legenergiusabb intézkedéseket fogantatosítsák. Irgalmatlan eljárást rendelt el a kultuszminiszter azokkal a hallgatókkal szemben, akik társaikat az előadások zavartalan látogatásában háborítják.

Fegyelmi vizsgálatot és az előadások látogatásától való azonnali eltiltást rendelnek el a renitens hallgatókkal szemben.

A kultuszminiszter ur mind ezeknek az intézkedéseknek megtételéről azonnal jelentést kért, mert semmiféle haladékot nem tűrnek ezeknek az erélyes rendszabályoknak a keresztülvitelében. Minden alap megvan annak fettevésére, hogy ezeknek a rendkívül szigorú intézkedéseknek a hatása azonnal jelentkezni fog.

Az ipartestület tiltakozik a köztisztviselői hiteljavaslat ellen

Az ipartestület most tartotta meg szokásos havi ülését. Az ülést Vargass Imre ipartestületi elnök vezette, aki üdvözölte a fa- és fémipari szakiskola újonnan kinevezett igazgatóját, Kiszely Árpádot akit arra kért, hogy az iparosok ügyei iránt megértéssel viseltessek.

Köszönetnyilvánítások

Napirend előtt Kovács József tag indítványozta, hogy dr. Gulyás Istvánnak, az iparostanoncinkola igazgatójának értékes és fáradságos munkájáért, melyet az irányban fejtett ki, hogy a tanoncok a tanonciskola tornatermében és az oktatás keretében tarthassák meg testgyakorló óráikat és e célból az illetékes minisztériumokban eljárjék az előjáróság fejezze ki köszönetét. A javaslatot az előjáróság egyhangúlag elfogadta.

Majd áttért az előjáróság Hegy-megi Kiss Pál dr.-nak a debreceni összes iparosság érdekében kifejtett értékes és erőteljes munkásságára és kimondta, hogy dr. Hegy-megi Kiss Pálnak azért, hogy az iparosok érdekeit, ott, ahol mód és alkalom nyílik, lelkesen megvédi és támogatja: elismerő köszönetnek ad kifejezést, melyről őt értesíteni fogják.

A köztisztviselői hiteljavaslat ellen.

Napirenden szerepelt a közalkalmazottak hitelkérdésének rendezéséről szóló — valójában a Köztisztviselők Fogyasztási, Termelő és Értékesítő Szövetkezetének példa nélkül monopóliumot juttatni szándékozó törvényjavaslatot, mely most a képviselőház előtt van tárgyalás céljából.

Az előjáróság szerint a törvényjavaslat minden egyes pontjában éles ellenétben áll az egyenlő elbánás elvével, a következményeket tekintve is alkalmas arra, hogy az egész gazdasági berendezésünket felforgassa, az ipart megbénítsa, a kereskedelmet tönkretegyje és így az önálló gazdasági egzisztenciák egész sorát kipusztítsa, illetőleg a gazdasági önállósulás folyamatát megakassza és mindezek folytán a szanalás eddigi eredményét, melyekért az adózók összességé, főképp azonban az ipar és kereskedelem egyeteme annyit adozott — kétségessé tegye. Ha a törvényjavaslatból törvény válnék, az esetben a tisztviselő az ipar és kereskedelem életéből kikapcsolódnék, még pedig

hosszu évekre mert hiszen a hitel nagyobb mérvű igénybevétele folytán a tisztviselők állandó lekötöttségben lennének a szövetkezettel szemben. Az előjáróság az akció támogatására megkeresi a kamarát.

Teljesítette az előjáróság a női-szabó szakosztály azon kérelmét, hogy a vizsgára menendő tanoncoktól és szakvizsgát tevőktől egy-egy pengő műhelyhasználati díjat szedjen be, mely összeget az idővel felépítendő iparos székházban létesítendő tanműhely berendezésére fordítják.

A tanoncképzés ideje

A műszerész, autó- és villanyszerelő szakosztály kérte az előjáróságot, hogy az ipartörvény 89. §-a az igényeknek megfelelően módosítsa, illetőleg az irányban a lépéseket tegye meg. Mivel a szakosztály kérelmét az előjáróság a felhozott szövevényes esetekre tekintettel alapelkülűnek tartotta, nem teljesítette. Kimondta azonban az előjáróság, hogy minden egyes szakmától előbb bekívánja az adatokat arra nézve, hogy a tanoncképzés szempontjából a törvényben megszabott maximális idő elegendő-e, vagy nem és ha a válaszok beérkeznek, akkor a továbbiak felől intézkedni fog.

A régi iparosok kitüntetése.

A régi iparosok kitüntetése iránt még a múlt évben határozott az előjáróság, mikor kimondta, hogy mindazokat az iparosokat, akik mint önálló iparosok hosszú éveken át ipari tevékenységet folytattak, elismerésül oklevéllel kitünteti. Most az ipartestület jegyzője előterjesztette az előjáróságnak, hogy a szakosztályoktól bekért és a régi iparosokról szóló kimutatás rendelkezésre áll és így gondoskodni kellene az oklevelek elkészítéséről és ünnepélyes keretek között történő kiosztásáról. Az előjáróság el is határozta, hogy az okleveleket három kategória szerint felosztva fogja kiadni és pedig a 25—30 év közöttieknek bronz, 30—40 éveseknek ezüst, 40—50 éveseknek arany oklevelet. Természetes, hogy ebbe az időbe a tanonci és segédi idő nem számít bele, ugyszintén nem veszik számításba azt sem, amit az iparos más városban — bár mint önálló — töltött el.

Iparosbél

A jegyző előterjesztette az elnöki tanács azon javaslatát, hogy az

ipartestület az Iparoskörrel egyetemben 1928. január 22-én az Arany Bika dísztermében iparosbált rendezzen, a székházépítési alap, illetve az iparoskörtől könyvtár javára. Az előjáróság egyhangú helyesléssel fogadta a javaslatot és kimondta, hogy a rendezésben az előjáróság részt vesz.

Az elnöki tanács javaslatára az előjáróság a szokásos karácsonyi segélyezés céljából ismételt gyűjtést indít.

A betegsegélyzői új be- és kijelentési lapok

ellen az iparosság részéről felhozott panaszok folytán — miután ezen űrlapok a népjóléti és munkügyi minisztérium útján állítatnak elő és mert a Munkásbiztosító Pénztár más beosztású nyomtatványok előállítására felhatalmazva nincs: kimondta az előjáróság, hogy felterjesztésben fogja kérni a minisztert, hogy oly be- és kijelentési lapok kiadására adjon felhatalmazást a pnéztárnak, amely lapokon nem egy, hanem több személyt lehessen bejelenteni. Ugyancsak kérni fogja, hogy az űrlapokon használt „munkavállaló” kifejezést „alkalmazott” megjelölésre helyesbítsék, mert a „munkavállaló” kifejezés tévedésekre ad alkalmat.

A háztartározások utáni ideiglenes házadómentesség

a folyó év végével megszűnik, miért is az előjáróság kimondta, hogy a mai válságos helyzetben a magánépítkezések még távolról sem indultak meg a kellő mérvben, ezért az építőipar — különösen a kis- és középipar — érdekében a háztartározások utáni ideiglenes házadó kedvezményekre továbbra is szükség van és kéri fogja a meghosszabbítást.

Tudomásul vette az előjáróság a kamara átiratát, melyben a kon-tár iparúzóknak megfélézése céljából az iparosságot közbelépésre hívja fel az illetékes minisztériumnál.

Hadiárva gyermekek karácsonya

A hadirokkantak, hadiözvegyek és hadiárva nemzeti szövetségének debreceni csoportja a helybeli Népgondozó kirendeltséggel karöltve elhatározta, hogy miképpen tavaly, úgy a folyó évben is karácsonykor az arra rászoruló hadiárva-knak némi ruházatot juttat.

Tekintve az árvák nagy számát s a rendelkezésre álló nagyon szerény anyagi eszközöket, csak úgy érhető el eredmény, ha a társadalom segítségére lesz a szövetségnek. A múlt évi karácsonykor 205 gyermeket sikerült így felruházni s bizonyos, hogy a szövetség kéro szava most sem fog a pusztában elhangzani.

Hiszzen az oly sok reászoruló közül nincsen is keservebb sorsa senkinek, mint a szegény hadiárva-k, kinek kenyér- és ruhakereső édesapját a haza védelmében érte utól a hósi halál, vagy a harcban lett keresetképtelen hadirokkant s talán nincs is nagyobb kötelezettségünk senkivel szemben, mint hogy ezeket segítsük.

A kis, rongyos, ruhátlan, cipő nélküli hadiárva gyermekek részére való adakozásra ez uton

Lábass Juci elismerő levele

KORZÓ DROGÉRIA

DEBRECEN
Piac ucca 42.

Alig mulik el nap, hogy a posta ne hozzon valami kosmetikát vagy illatszert-ajándékot, amelyet csak igen ritkán szoktam figyelemre méltatni. Vélelenniül a „Fantasie” kölni vizet felbontottam s nagyon kellemesen lepett meg az illata.

Azt hiszem, nagyobb dicséretet nem mondhatok róla, minthogy azóta állandóan használok. Ahelyett, hogy előnyeit részletezzem, kérek ismét két félliteres üveggel küldeni.

Üdvözlettel

LÁBASS JUCI.

hívjuk fel az áldozatkész közön-
séget.

Nincsen jobb módú gyermekes
ház, ahol kinőtt gyermekruha
vagy cipő ne lenne, amelyért, ha
eladják, mitsem kapnak.

4—12 éves gyermekeknek való
fehérneműt, ruhát, felsőruhát,
cipőt e célra nyugta ellenében
átvesz a városi népgondozó ki-
rendeltség (Csapó ucca 15. sz.,
udvar, keresztépület) hétköznap
9—12 óráig; a pénzadományt pe-
dig kérjük lapunk szerkesztősé-
gének beküldeni.

Bünper egy vagon tengeri miatt

A debreceni törvényszék Balogh-
tanácsa szombaton délelőtt vonta
felelősségre Czékány Mihályné ti-
szabügyi lakost, aki ellen az
ügyészség csalás miatt indította
meg az eljárást. Azzal vádolták
Czékány Mihálynét, hogy tavaly
nyáron egy vaggon tengeri szállí-
tására kötött üzletet az egyik deb-
receni céggel és előlegül felvett 9
millió koronát. A tengerit azonban
többszöri sürgetésre sem szállította
le.

A tárgyaláson Czékány Mihály-
né igazolta, hogy az egy vaggon
tengerit összevásárolta a tisztabü-
gyi gazdáktól, de azok becsapták
és nem adták át neki a tengerit.
Ezért nem tudta teljesíteni kötele-
zettségeit. A bíróság k'hallgatta
azokat a tanukat, melyeknek ki-
hallgatását dr. Fráter Lajos védő
kérte, a tanuk igazolták Czékány
Mihályné állításait, mire a bíróság
felmentette a vád alól a vádlottat.
Az ítélet jogerős.

Kossuth-bál

A Függetlenségi Kör az eddigi
hagyományainak megfelelően az
idei télen is megrendezi közked-
velt bálját, a kör könyvtára javára.
A kör fennállása óta ez lesz az
51-ik bál estély, melynek sikere
érdekében az agilis bálbizottságon
kívül igen nagyszámú, hölgyekből
és fiatalemberekből álló, rendező
bizottság buzdólkodik.

A független bálók mindenkor
nagy eseményszámba mentek Deb-
recen város polgári társadalmának
életében. Az idei bált Kossuth La-
jos 125-ik éves születési évfordu-
lójával kapcsolatban az teszi emle-
kezetessé, hogy e mulatságot, mint
„Kossuth bált” rendezi meg a kör.
Most folyik a bálanyák felkérése.
Az idő rövidségére tekintettel, mert
hiszen a bál december 3-án lesz az
Arany Bika nagytermében, a ren-
dezőség lázas tevékenységet fejt ki
a nagyszabásúnak ígérkező mulat-
ság sikeres megrendezése végett.

A nagy érdeklődést fokozza még
az is, hogy az idei téli szezonnak
ez lesz az első nagyszabású
bálja. A hét folyamán már a meg-
hívókat is ki fogják bocsátani. A
meghívó külön meglepetés lesz és
kedves emlék mindazoknak, kik a
bálon részt fognak venni.

A rendező bizottság mindennap
6—8-ig ülést tart a Függetlenségi
Körben (Hatvan ucca 1—3. sz. a.)
ahol minden felvilágosítással kész-
séggel szolgálnak. Ugyanott lehet
meghívókat is előjegyeztetni.

Uszóhártját örökölt az apjától a tör- vénytelen gyermek

A debreceni törvényszéken egy
nagyon érdekes gyermektartási
ügyben folyik most az eljárás. Az
ügy már annyira előrehaladott ál-
lapotban van, hogy napok mulva
főtárgyalásra is kerül.

Egy debreceni cselédeleány indi-
totta meg a gyermektartási pört
volt gazdája, egy földbirtokos ellen.
A cselédeleány keresetével el-
utasították, mert a földbirtokos ta-
gadásával szemben nem tudta bizo-
nyítani, hogy gyermekének a föld-
birtokos az apja.

A cselédeleány azonban nem nyu-
godott meg, a múlt hónapban is-
mét megindította a gyermektartási
pert és perdöntő bizonyítékra hi-
vatkozott, mely kétségtelenné teszi,
hogy volt gazdája a gyermekének
apja. Három éves fiacskáját
ugyanis elvitte dr. Teszler Ernő

Csopaji legények véres verekedése egy szomszéd falubeli leány miatt

A debreceni ítéletábla Perjessy-
tanácsa a napokban tárgyalta Buda
József csopaji gazdákodó bün-
ügyét, aki barátját, Szigor Miklóst
tavaly szeptember 12-én a csopaji
határban összeszurkálta.

A vádirat szerint Buda József a
csopaji határban találkozott bará-
taival, Szigor Miklóssal és Mezei
Istvánnal. Egy ideig elbeszélgettek
az uton, de

mikor arra a leányra fordult
a beszéd, akibe Buda szerel-
mes volt, egyszerre ingerült
lett és szidalmazni kezdte
Szigort és társát.

A két legény látva, hogy Buda mi-
lyen dühös, tovább kötődött vele
és azt mondták, hogy ők is át-
mennek a szomszéd faluba a leány-
nak udvarolni egy kicsit, hiszen
elfogadja az mindenkinek az ud-
varlását. A két legény utnak is in-
dult, de Buda utánuk vetette ma-
gát és

bottal megütötte Szigort, aki
ellene fordult és futamodásra
kényszerítette.

Buda bemenekült egy udvarra az
öt üldöző két legény elől és a ka-
put becsukta maga után. Szigor

A főmagánvádoló és a védőügyvéd ösz- szevesztett a debreceni törvényszék tárgyalási termében

Jeney Sándor tanácsa a debre-
ceni törvényszéken felebbviteli fő-
tárgyaláson tárgyalta Matkó Jó-
zsef debreceni szabósegéd ügyét,
akit a járásbíró rágalmazás
miatt egy millió korona pénzbünté-
tésre ítelt. Matkót a mennyasszo-
nya jelentette fel és azzal vádolta
Matkót, hogy a nyilt uccán szidal-
mazta és verekedett vele. Egy íz-
ben pedig az Uránia mozi előtt a
következőket mondta neki:

— Nem mégy el szárazon, majd
találkozunk, ha egyedül le-
szünk! Még ide jössz legényt
fogni?!

A felebbviteli tárgyaláson az el-
hagyott mennyasszony vallomást
tett és hangsúlyozta, hogy a sértő
kifejezéseket reá vonatkoztatva
mondta Matkó. Kérte a bíróságot,

Simonffy uccai rendelőjébe és meg-
vizsgáltatta. Az orvos a kis gyer-
mek ballábának második és har-
madik lábujja közt egy szabályo-
san fejlődött uszóhártját észlelt
és orvosi láttelelet is állított ki a
gyermek lábujja közt kifejlődött
uszóhártjáról. A cseléd az orvosi
láttelelet beadta a bírósághoz és
kérte a földbirtokos ballábának
orvosszakértőkkel való megvizsgá-
lását, mert állítása szerint a föld-
birtokosnak is ugyanott uszóhár-
tyája van, mint az ő gyermeké-
nek. Az ugyanazon a helyen kép-
ződött uszóhártjával az átöröklést
kívánja bizonyítani és ennek révén
kéri az apaság megállapítását. A
furcsa alapon induló új per elé
nagy érdeklődéssel néznek és va-
lószerű, hogy több nagyhírű orvost
is megkérdez az ügyben a bíróság.

nem akart tovább verekedni és
Mezei Istvánnal hazafelé indult.
Buda látta, hogy Szigorék elmen-
nek, utánuk kiabált az udvarról:

— Na, ilyen hősök vagytok! —
Szégyenszemre hazalógtok!
A csufolódásra Szigor átugrott a
kerítésen és

birokra kelt Budával, aki a
csizmaszárból előrántotta a
kését és Szigort a fején és a
mellén összeszurkálta.

A véres verekedés ügyében a
miskolci törvényszék tartotta meg
a tárgyalást s elfogadta Budának
azt a védekezését, hogy az élete
védelmében volt kénytelen Szigort
leszurni.

felmentette a súlyos testisértés
vádja alól.

A debreceni tábla Perjessy-ta-
nácsa a miskolci törvényszék íté-
letét megváltoztatta és

Buda Józsefet hat hónapi fog-
házra ítélte.

Az indokolásban kimondotta, hogy
Buda József a jogos önvédelem
határát túllépte, mikor a vele csak
birkozó Szigorra kést rántott és
összeszurkálta. Az ítélet ellen Bu-
da semmiségi panaszt jelentett be.

hogy szigorúan büntesse meg a volt
völegényt, aki állandóan veszek-
szik vele és inzultálja az uccán is.
Matkó arra kérte a bíróságot,

hogy szabadítsa meg a volt
mennyasszonyától, aki min-
dig molesztálja, igaztalanul
vádolja és már három pert
akasztott a nyakába.

Mikor a bíróság ítélethozatalra
vonult vissza, a volt völegény és
mennyasszony összeveszttek és a
leány a következő szavakat vágta
a vádlottak padján ülő Matkóhoz:

— Maga csak ne beszéljen, még
a cipőm sarkát sem törülném a
maga szájához.
A védőügyvéd megunva a vesze-
kedést, rászólt a leányra, hogy ne
fecsegen, a tárgyaló teremben
nem szabad lármát csapni.

A nekihevült leányzó azonban
nem hagyta magát és most már a
védőügyvédnek esett neki.

— Még, hogy én hallgassak? —
mondta.

Hallgasson maga és akkor be-
széljen, mikor arra szükség
van, de akkor nem tud be-
szélni!

— Uri ember maga? Ügyvéd ma-
ga?

A szokatlan hangtól meglepő-
dött ügyvéd figyelmeztette a per-
gönyelvű leányt, hogy vigyázzon,
mert feljeleníti a sértő szavakért.
A faképnél hagyott mennyasszony
azonban nem hátrált meg.

— Csak jelentsen fel, majd én
is feljelentem magát. Vigyázzon,
ha kedves a diplomája!

A csunya jelenetnek a bíróság
visszatérése vetett véget. Jeney
Sándor dr. tanácselnök kihirdette
az ítéletet, mely szerint a törvény-
szék a járásbíró ítéletét meg-
semmisítette és

a büntetést egy millió koroná-
ról 500,000 koronára szállí-
totta le.

Az ítélet kihirdetése után a vé-
dőügyvéd bejelentette, hogy a ta-
nács távozása után a vádlott ellen-
fele őt súlyosan megsértette és be-
diktálta jegyzőkönyvbe a sértő ki-
fejezéseket. — Alig fejezték be a
jegyzőkönyvet, a leány ingerülten
közbe vágott:

— Akkor én viszonvádat eme-
lek, mert azt mondta, hogy
fogjam be a számat, ne fecse-
gjenek. Azt is mondta, hogy hol
van az én 8—10 pasasom.

— Hát szabad illet kérdezni
egy uriembernek?

A bíróság felvette a jegyzőköny-
vet és mind a két fél feljelentésé-
vel együtt áttette az ügyet a já-
rásbíróhoz.

Vásároljon
most olcsón
karácsonyra
Kirakatunkban levő
Nyakkendőök
egységára

6'50
pengő

SPIRA és BEREGI
Budapest Debracen
Kossuth Lajos u. 15. Ferenc József ut 47.

Célszerű és olcsó
AJÁNDÉK TÁRGYAK
Füstös Dezső
előnyömda
kézimunka és rövidáru üzletében
PIAC-UTCA 2.

Kihirdették az ítéletet a Govrik-Markovits rágalmazási perben

Több napos tárgyalás után a debreceni törvényszék Serly-tanácsa szombaton délben 12 órakor hirdette ki az ítéletet a régóta húzódó Govrik-Markovits-féle rágalmazási perben.

A bíróság Govrik Béla volt siketnéma intézeti tanárt rágalmazás vétségében mondotta ki bűnösnek azért, mert az egyik helyi lap nyilttéri rovatában „Nyilttérrel Markovics Árpád igazgató urhoz” cím alatt közleményt tett közzé és ebben Markovics Árpádot jegyzőkönyvhamisítással, részrehajlással vádolta meg, őt gonosz embernek nevezte, akinek másutt volna a helye, nem a siketnéma intézet élén és ezért Govrik Bélát 250 pengő pénzbüntetésre ítélte.

Markovics Árpádot a bíróság bűnösnek mondotta ki becsületsértés vétségében, mivel Govrik nyilttéri közleményére ő is nyilttéri közleménnyel válaszolt s ebben Govrikot becsületsértő kifejezéssel illette, de a büntetés alól felmentette, mivel a rögtön viszonzott becsületsértés, illetőleg rágalmazás vétségének esete áll fenn.

A bíróság megállapította, hogy a valódiság bizonyítása Govriknak nem sikerült. Az az állítása, hogy Markovics jegyzőkönyveket hamisított volna, nem nyert beigazolást, ellenben beigazolást nyert az, hogy Govrik a tanítás terén gyenge eredményeket ért el.

Az az állítás, hogy Markovics gonosz ember, mert egyik siketnéma intézeti növendékkel emberi ürülékét is megetette, szintén nem nyert megnyugtató módon beigazolást, mert Dalmi János vallomása, aki ezt egyedül állította a bíróság előtt, megbízhatatlan és bizonytalan. Markovicsnak az az állítása, hogy Govrik kommunista volt, erre vonatkozólag a bíróság azt alapította meg, hogy „Eltársak” című röpiratából Govrik meggyőződéses kommunistának látszik, de hogy a kommün alatt bizalmi lett volna, vagy a szakszervezeti gyűléseken vezetőszeretpet töltött volna be, nem nyert beigazolást a valódiság bizonyítása során.

Govrik Bélánál a bíróság súlyosbító körülményt nem észlelt, enyhítő körülménynek vette beismerését, büntetlen előéletét, a nagy számu családját, állása elvesztését és emiatt bekövetkezett nehéz megélhetési viszonyait s ezért alkalmazta a bíróság az enyhítő szakaszt és fogház helyett pénzbüntetést szabott ki.

Markovics bűnösségét a becsületsértésben megállapította a bíróság, de fel kellett menteni s bűntétét nem szabhattott ki a bíróság, mert rögtön viszonzott becsületsértés forog fenn, ugyanis a sértő kifejezések megírására Govriknak előző nap megjelent rágalmazó cikke készítette.

Altörster ügyész súlyosbításért, Aczél Jenő ügyvéd, Markovics védője a bűnösség megállapítása miatt jelentett be felebbezést, de felebbezést jelentett be Govrik Béla is felmentés végett.

Szövetudonságok
legolcsóbban
Welsz Emilnél Kossuth u. 1.

Felmező nélkül

Színházi írkaírkák

A színház elmúlt hete a betegségek jegyében folyt le. A színház tagjai közül hárman betegeskednek még most is és ez komoly gondot ad az igazgatóságnak. A legsúlyosabb gondot

Elek Ica
betegsége okozta. Hiába, egy primadonna roppant fontos tagja a színháznak. Elek Ica betegségével négy hét kemény munkája veszett kárba: ennyi időt töltöttek ugyanis a színház karmesterei a koldusdiák betanításával. A remek klasszikus operettnek már csütörtökön szinre kellett volna kerülnie, de Elek Ica kedden bevonult a klinikára s így nem volt, aki eljátsza a darab címszerepét. Hogy mi volt a primadonna betegsége? Ezt eleinte az orvosok maguk sem tudták. Csak hosszú vizsgálat derítette ki, hogy valami epe-irritáció okozta az egész bajt. Elek Icát ugyan pénteken kibocsátotta a klinika, ez azonban nem jelenti azt, hogy már gyógyult. Sőt. Ha még egyszer jelentkezik a betegség, feltétlenül a műtő-asztalra kerül a fiatal művésznő.

Pénteken jött ki Elek Ica s természetesen, hogy azóta egyre az epével bosszantják. Egy epés primadonna! Elek Ica szerint az a legfájdalmasabb a dologban, hogy ezután még csak szemére sem hányhatja egy-egy kritikusanak a közmondásos kritikusi epét. Nagyon könnyű lenne a visszavágás.

Hétfőn, a János vitében lép fel betegsége után először Elek Ica s tisztelői ezt az alkalmat hirtelen meleg ünneplésre használják fel.

Bárdi Teréz
szintén napok óta beteg. Az ő betegsége miatt ugyan műsorváltozás nem volt, ámde másra osztottak ki egy kedves kis szerepet, amelyet neki kellett volna a Broadway-ban eljátszani. A színház naivájának betegsége nem mostani keletű, vakbél-irritáció miatt fekszik s ez egy régebben végrehajtott operáció után lépett fel nála. Bárdi Teréz a napokban két fel s remélhetőleg használt neki a tíznapos pihenő. A fiatal naiva férje, Forgács Sándor, a kitűnő főrendező alig tudja kielégíteni felesége kíváncsiságát a színház körül történeteket illetőleg. A beteg első kérdése mindig az, hogy mi újság van a színháznál. Pár nap múlva már maga szeresheti be a friss pletykákat, a forrásnál, a szinpad folyosójának padjain.

Antók Ferenc,
aki csak egy hét előtt gyógyult fel hosszú betegségéből, még most sem teljesen egészséges. A színház vezetősége lehetőleg a próbáknál is kimélni igyekszik a bonvivánt, aki a „Csattan a csók” című francia operett, — Ivainnek a fővárosban nagy sikert ért darabja, — prömierjére készül. A Csattan a csók a jövő héten kerül szinre, a primadonna szerepben Elek Icával, aki már betegágyában megkezdte a francia operett tanulását. Amint a színház műsorából kiténik, a koldusdiák röprize egyelőre elmarad. A címszerep nagyon nehéz a még csak most felgyógyult Elek Icának, aki egyelőre szívesebben vállalja sokkal könnyebb szerepét a Csattan a csók-ban. A kol-

dusdiák betanulásával eltöltött négy hetet azonban semmiesetre sem hagyja kárba veszni a színház igazgatósága s a koldusdiák röprize csak halasztást szenved, de nem marad végképen el.

Fülöp Sándorné
a negyedik beteg, a kitűnő komikus ragyogó szépségű, fiatal felesége, akinek betegsége általános és mély részvétet kelt a színháznál. A múlt évben még Fülöp Sándorné is színésznő volt, de amióta férjhez ment az akkor még miskolci kedvenc komikushoz, csak a családi életben szerepel, minden percét a férjének áldozza. Esténként sokan figyeltek fel a színházi közönség soraiból egy bájos, üde fejcskérre, amely az elsőemeleti színpárhelyből kihajolva mindig Fülöp Sándor felé fordult. Ez a szép, fiatal, gyerekasszonyi fejlárvéjétekesen fekszik a belklinikának egyik ágyának párnáján. Fülöp Sándorné súlyos beteg, tifuszos és magas láza mellett még komplikációkat is hozott számára a betegség. A színháznál remélik, hogy a súlyos betegség jobbrafordul s rövidesen ismét megjelenik férje oldalán a kedves fiatalasszony.

A Bob herceg felújítása
a színház kedvenc primadonnájának, Timár Ilának hozott ismét nagy sikert. Ebből az alkalomból kedves meglepetésben részesítették művésztének legrégibb debreceni hódolói a szőke primadonnát. Megalakították ugyanis a TILT-ot, ami nem jelent mást, mint Timár Ila Legrégibb Tisztelői. Az új szövetség tagjainak eszébe jutott, hogy 1922 tavaszán ebben a szerepben figyeltek fel először arra az édes, csengő szopránra, amely azóta annyi művészi gyönyörűséget szerzett a debreceni színházi közönségnek. Öreg színházi rókák még ma is meghatottan emlékeznek vissza arra a pillanatra, amikor a diszletfal mögött felzendült Timár Ila ajkán a híres belépő:

Londonban, haj, van számos ucca...
A TILT zártkörű és kis tagszámú egyesület s ez az egyetlen hibája. Hiszen be kellene venniök az egész debreceni közönséget, amely ugyancsak attól a Bob-előadástól kezdve veszi körül meleg szeretettel Timár Ilát.

Nem A zsidónő, nem a Márta,
hanem a Traviata lesz a legközelebbi opera

Már a Carmen nagyszerű előadása után az volt a szándéka a színház igazgatóságának, hogy újabb operaelőadást készítsen elő. Elsősorban A zsidónő került kombinációba, amelyben nagy szerepet kapott volna a színház kitűnő vendég-énekese, K. Voith Ilonka is. Később azonban kiderült egyrészt az, hogy Brogni biboros szerepére szintén vendégbasszistát kellene hívní, másrészt pedig az, hogy nem teljes a színház stímm-anyaga. Erre a Márta előadása nyomult előtérbe, de bebizonyult, hogy egyetlen magyar tenorista sem tudja az énekpartit. Most az a helyzet, hogy a Traviatát adja a színház, de a vezetőkörökben az a felfogás kezd erőre jutni, hogy legjobban előbb feljuttatni azt a klasszikus operettet, amely öt év előtt olyan imponáló sikert hozott K. Voith Iloná-

nak épen úgy, mint Timár Ilának s ezenfelül a színházi pénztárnak is:

a Boccaccio-t.

A terv kézenfekvően kitűnő s lehet, hogy a Boccaccio ismét meghozza öt év előtti nagy sikerét.

A biboros és a Holnap reggel
A prózai együttes két nagyszerű darabbal fut a sikerért a közeljövőben: A biborossal és Karinty Frigyes remek drámájával: a Holnap reggel-lel. A biboros próbái csütörtökön délelőtt kezdődtek meg. A címszerepet Forgács Sándor játssza, Halassy Mariska Filiberta szerepét tartja meg a Debrecenben a Heltai-rezsim alatt sorozatos sikereket aratott drámában.

Ganna Walska válik az urától,
az amerikai milliárdos McCormick-tól.

A Cormick név az utóbbi esztendő alatt nemcsak kitűnő traktoráról lett híres Európában, hanem az amerikai milliárdos-gyártulajdonos feleségéről is, aki a Balkántól Párisig mindenütt megpróbálkozott, mint operaénekessé. Nálunk, Magyarországon Budapest és Debrecen voltak ezeknek a próbálkozásoknak a színterei, de több sikert itt sem aratott Ganna Walska, mint Bécsben, vagy Párisban. Bebizonyosodott, hogy az énekléshez elsősorban hang kell és semmiesetre sem elég a pénz. Tőlünk ismét Párisba ment Ganna Walska, egész sor szinidrektort boldogítva közben bőven hullatott dollárjaival. Már mint azokat, akik élelmesei voltak. Hiszen Mc Cormick felesége nem sajnálta kibérelni akár az egész színházat, csak hogy énekelhesen. Művészi ambíciói mellett parfümgyárt is alapított Ganna Walska, szédületes, amerikai reklámmal iparkodván bevezetni Párisban kreációit.

Mc Cormick végre meguntta ezeket az egyformán hiábavaló, de hihetetlenül költséges passziókat s erélyeshangu táviratokban hazahívta feleségét. Ganna Walska azonban egy szóval felelt: Nem. Inkább marad hű a művészethez, — amely pedig oly mostoha hozzá, — mintsem egy vagyarban áldozza föl férjének művészi ambícióit. Mc Cormick most hűtlen elhagyás címén indította meg a válókeresetet, mert felesége már egy év óta gyakori felszólításai ellenére sem tér vissza chicagói otthonába. Hogy Ganna Walska „mit tett magának félre” a művészi érvényesülés kergetése közben, az egyelőre tisztázatlan. Így nem lehet tudni, vajjon kenyérkereső pályának akarja-e a művészetet. Ez esetben őszinte részvétünk az övé, mert az a kenyér nagyon sovány lesz.

Linné botanikus kertje. Az Eszperantó Hírszolgálat jelenti: A Linné Intézet kezdeményezésére felújították a nagy természettudós híres kertjét, a hagyatékában talált tervek szerint. Ez a kert, a mesterséges tavacsákkal, kerítésekkel, virágokkal, melyekben minden Linné által összegyűjtött virág megtalálható, a 18-ik század stílusát mutatja. Az intézet évkönyvet is ad ki, mely a tudós életéről és művéről tájékoztat.

Pullover és kötöttáru udonságok
KORNFELD u. i divatházban
(B I k a épület)

Megérkeztek a legfinomabb őszi és téli angol áru különlegességek
MOSKOVITS JÓZSEF angol uri szabó divattermében **PIAC UCCA 41. SZ.**

Korlátozzák a teherautó fuvarozást

Egy debreceni vállalkozó kérelme kapcsán a kereskedelemügyi miniszter kijelentette, hogy teherautófuvarozásra csak abban az esetben ad engedélyt, ha ez a többi teherautófuvarozási vállalkozó érdekeit nem sérti. Egyben azt is kijelentette a miniszter, hogy Debrecenből Hajduböszörmény, Derecske, Hajduszóvát, Hajdúsámson és Hajduszoboszló felé való irányban teherautófuvarozásra újabb engedélyt egyáltalán nem ad, mert ezekben az irányokban a Máv. autóforgalmi vállalata fog autófuvarozási járatokat fenntartani.

A miniszter eme rendelkezései a lehető legnagyobb mértékben gazdaság- és közönségellenes. Egyrészt, mert a szabad versenyt akadályozza meg, ami a fuvarozási tételek szabályozását teszi lehetetlenné, ami viszont az iparnak, kereskedelemnek, mezőgazdaságnak a végeredményében a fogyasztó közönségnek van mérhetetlen kárára, másrészt monopoliumot teremt hatalmi szóval a Máv. javára, ami az igazságtalanság mellett közgazdaságilag káros és nemcsak a forgalomban s az árakban okoz bajt, hanem a fejlődő magyar autógyártási iparnak is akadályokat tolt az útjába. Ilyen közgazdasági felfogást kormány részéről csak ott tapasztalhatunk, ahol numerus claususos felfogás uralkodik s maradhat fenn, amikor a szellemi és közgazdasági termelést korlátozni lehet.

Husvételi legényhalál egy ujfehértói tanyán

János Imre ujfehértói gazdálkodó szándékos emberölés büntetvével vádolva állott a debreceni ítélőtanács Perjessy-tanácsa előtt. Az volt ellene a vád, hogy 1925-ben, husvét ünnepén Zsiros Ferenc gazdalegényt agyonszurta a tanyáján.

János vallomásaiban elmondta, hogy husvét ünnepén a tanya előtt beszélgetett és nézte, hogy a kocsis a lovakat itatja, mikor arra vetődtek részegen Zsiros Ferenc s Mulatkó Ferenc.

Hangosan kiabáltak és bemenve a tanyaudvarra, a vályu előtt álló lovakat verni kezdtek.

A kocsis figyelmeztette a részeg legényeket, hogy ne bántsák a más lovat, de azok nem hallgattak rá, hanem a bottal még rajta is végigvágta. János a verekedést meg akarta akadályozni, közbevetette magát és kiutasította a tanyából a két legényt. Zsiros és társa a kiutasítás után

nekiestek Jánosnak és bottal verték, sőt egyikőjük késével a combját is felhasította.

A verekedés hevében János kést rántott és támadóit alaposan összeszurkálta.

Zsiros olyan súlyos sebeket kapott, hogy sérüléseibe belehalt.

János ellen megindult az eljárás és a törvényszék az enyhítő körülmények figyelembe vételével egy évi és hat hónapi fegyházra ítélte. Az ügy felebbezés folytán a tábla elé került, mely megemlítette a törvényszék ítéletét, a szándékos emberölés helyett hallott okozó súlyos testisértésben mondotta ki bűnösnek Jánost és 10 hónapi börtönre ítélte. Az ítélet nem jogerős.

Ady Endre születésének félszázados évfordulóján ünnepet ül Debrecen közönsége

Babits Mihály, Juhász Gyula, Szabó Lőrinc lépnek fel november 27-én a zenede dísztermében

Egyre hatalmasabb arányokban bontakozik ki az a nagyszabású ünnepség, amelyet az idén alakult debreceni Ady-társaság vezetői rendeznek Ady Endre születésének félszázados évfordulóján.

November 27-én, vasárnap délelőtt lesz annak az emléktáblának a leleplezése, amely a Darabos ucca 33. számú házat fogja jelölni, amelyben Ady, mint első éves jogász lakott. Az emléktáblánál Juhász Gyula, a Szegeden élő nagy magyar költő fog ünnepi beszédet mondani, a hajdani híres „Holnap” írógárdája nevében, ahol valaha Ady Endrével együtt vezelkedett.

Ugyancsak november 27-én, vasárnap lesz a városi Zeneiskola hangversenytermében az irodalmi emlékünnepe, amelyet Juhász Géza, a kitűnő debreceni lírikus, az Ady-társaság elnöke fog megnyitni. Babits Mihály, a mai ma-

gyar költészet vezéralakja s Szabó Lőrinc a legmodernebb irói törekvések képviselője előadást fognak tartani Adyról; Babits, mint a nagy költő kongeniális kortársa, Szabó Lőrinc pedig a háboru utáni magyar költőnemzedék nevében. Juhász Gyula Adyhoz írott költeményeinek felolvasásával tesz tanúságot Ady iránti, a siron is túlélt barátságáról. Forgács Sándor, a Csokonai-színház drámai művésze Ady legnagyobb hatású költeményeit fogja szavalni, Timár Ila, a kristályos szopránú énekesnő a legszebb Ady-dalokat énekei, Szabó Emil zongoraművész, az Ady-társaság zeneművészeti osztályelnöke kíséretével. Párticsy Pál, a kitűnő hegedűművész, az Ady-társaság tagja egy szonáta eljátszásával teszi teljessé a gazdag éfénves műsort.

Jegyek a Hegedűs és Sándor rt. könyvkereskedésében kaphatók.

Debrecen város közegészségügyi állapota és a hiányok orvoslása

Az Országos Közegészségügyi Egyesület debreceni osztályának október 20-án tartott felolvasó ülésén tartotta meg előadását a fenti címen Tüdős Kálmán dr. egészségügyi főtanácsos, Debrecen város tiszti főorvosa. Most ez az előadás füzet alakban nyomtatásban is megjelent. Ez a körülmény nemcsak azért fontos, mert verba volant, scripta manent elve alapján egy nagyon érdekes és értékes előadás megőriztetett, hanem azért is, mert e füzetrel nyomtatott dokumentuma lesz annak a törelvésnek, amely

ki akarja emelni a város külső részeit abból az alacsony s minden városias jelleget nélkülöző állapotból, amelyben most vannak.

Az előadás menete szerint a füzet a fennálló helyzetet ismerteti s azután tér át arra, hogy másként véli e bajokat kiküszöbölhetőnek. A felolvasó ülésen megtartott előadást annak idején ismertettük s így ez alkalommal nem tartjuk szükségesnek annak megismétlését. Itt csak arra akarunk rámutatni, hogy e füzetből az előadást még áttekinthetőbben kapja meg az érdeklődő, mint a felolvasó ülésen. A táblázatok, amelyeket Tüdős Kálmán dr. főorvos nagy figyelemmel, nagy munkával és szorgalommal állított össze, a füzetben nyugodtabban, tehát részletesebben

tanulmányozhatók s így jobban megalkatható az az ijesztő kép, amelyet e táblázatok adataiból élénk rajzolódik. Kár, hogy — valószínűleg nyomdatechnikai okokból — kihagyta a főtanácsos azokat a nagyszerű grafikonokat, melyeket az előadásban bemutatott s amelyek szintén igen értékes részei lennének az igen értékes füzetnek.

Ismételjük,

mint várospolitikai dokumentumot, rendkívüli nagyjelentőségűnek tartjuk ezt a füzetet,

amely a szaktudós tekintélyének súlyával áll harcunkban mellénk s néma betűivel is hangosan kiáltja azok elé, akiket illet, a nagy bajokat, amelyekben főképpen közegészségügyi, de erősen szociális okokból is sürgősen s nagy áldozatok árán is segíteni kell. A közegészségügyi veszedelmek láttán, amelyeket ez állapotokat legjobban és régen ismerő tudós állít elének, azoknak, akiknek a város vezetését a polgárok kezükbe adták, meg kell maguknak is dobbenniök és eszükbe kell, hogy jussanak, hogy

a külsőségek nem szeparált külön testek, hanem a belvárossal szervesen összefüggő részek, amelyeknek baja, szennyje, betegsége adott alkalommal nagyon könnyen megfertőzheti a belsőséget is

és nagyon könnyen itt is súlyos bajokat okozhat.

Ugy tudjuk, a főorvos a füzetet megküldte valamennyi törvényhatósági bizottsági tagnak, valamint a Közegészségügyi Egyesület minden debreceni tagjának. Nagyon hasznos, sőt elkerülhetetlenül szükséges lenne, ha azt mindenki s különösen a törvényhatósági bizottsági tagok elolvassák, mert hisz elsősorban ők felelősek ez állapotokért. Igen, a kis füzetet el kell olvasni s az abban foglaltak tudatában kell határozni és szavazni,

A kutya ugat,
A karaván halad.

Minden „hirdetés” „olvas” dacára

HEDDA fémtisztító

az,
amely minden eddigit felülmúl.

Különleges összetételénél fogva a fémtárgyaknak felülmúlhatatlan tartós ragyogást kölcsönöz.
Hogy erről a közönség meggyőződést szerezhesen, minden üzletben „ingyen” próbakannácskák állanak rendelkezésre.

Aki egyszer

HEDDA fémtisztítót

használt — nem használ mást.
Kérjük t üzletfeleinket, hogy fémtisztítónkat ne más gyártmány helyett adják ki vevőiknek, hanem néhány szóval magyarázzák meg azt, hogy ma „HEDDA” a vezető márka, melynek minőségát a

Titán Vegyipari Művek RT. garantálja.

Magyar gyártmány.

amikor a külsőségeket érintő kérdések vannak napirenden.

A főorvos egyébként közli, hogy minden érdeklődő a nagyon tanulságos és értékes munkát a városházán, első emelet 30. számú helyiségében levő városi főorvosi hivatalban a délelőtti hivatalos órák alatt díjtalanul megkaphatja.

A doni kozákok Debrecenben

Vasárnap délelőtt érkezik Debrecenbe a 37 tagú doni kozák kórus. A kórusnak öt éves múltja van, mint hangversenyező együttesnek, de már nyolc év óta vannak együtt. A múlt héten Bécsben volt az 1000. hangversenyük. Bejárták csaknem az egész világot. Ausztráliában három hónapot töltöttek. Az 1000 hangversenyből 60 Ausztráliára esik, a legtöbb Németországra. Páris, London, Brüsszel szintén nagy számmal szerepelnek. Bécsben 35-ször léptek fel. Magyarországon pedig eddig 17 hangversenyt adtak, még pedig a legnagyobb részét a 2500 személyt befogadó Városi Színházban. 35000 ember hallgatta meg Budapestén a doni kozák kórust és harmincezer ember hálás ennek az orosz kórusnak azért a felejthetetlen művészetért.

37 orosz menekült katona, akik nyolc év óta hazátlanul bolyonganak széles e világban, magával hozta azt a mélyeséges szomorúságot, szívebe markoló panaszt, sóhaj és vágyódást, amely a hontalanok egyetlen fájdalma és büszkesége. És dalaikban átplántálják ezt a hallgatóság szívébe.

37 katona vasfegyelme, szorgalma és művészete hozta létre ezt az együttest, amelyet egy kis ember dirigál, hajlít, forgat, szinez — a karmesterük: Serge Jaroff. Egy élő orgona ez a kórus, amelynek a művésze Serge Jaroff, aki olyan művészettel játszik az élő sipokon, hogy nincs az a hangszer, amely pótolhatná, vagy felérne vele.

Közismert dalukról az „Ei uchem”-ről vezércikküket irtak a lapok. A volgai vontatók panaszát sem kép, sem élő szó, sem hangszere nem tudja olyan verizmussal, olyan síróan valódián, olyan tragikusán megrázóan interpretálni, mint a kór. Csak egy ember van, akinek hasonlítható ennek a dalnak a művészi előadása: Saljapin.

Fehérnemű és nyakkendőujdonságok
KORNFELD uri divatházban
(Blik a épület)

Fischer Henrik, volt debreceni zsidó főkantor Varsóban

Fischer Henrikre, a zengő tenorhangú, dus fekete szakállu kántorra mindenki emlékszik még Debrecenben. Gyönyörűen énekelte az ősi zsidó melódiákat, művészete egy-egy Kol-nidré este Debrecen minden zenekedvelőjét a zsidó templomba csábította. A háború után a pesti hitközséghez, majd Bécsbe került s a hitközség mindenütt ünnepelte tüneményes hangjáért.

Legutóbb a varsói hitközség, amely a zsidó kántorok fejedelmének tartott Sirota helyét készül betölteni, hívta meg próbaéneklésre Fischer Henriket. A debreceni, magyarságára ma is büszke kántor hatalmas sikert aratott a háromszázézer főnyi varsói zsidóság nagy templomában, hogy az ottani héber és jiddi lapok magaslatú cikkeiben emlékeztek meg róla s arcképét is közlik. Ezek után Sirota örökébe való megválasztása biztosra vehető.

A debreceni zsidó hitközség vezető férfi azzal a tervvel foglalkoznak, hogy Fischer Henriket még Varsóba költözése előtt meghívják Debrecenbe, hogy egy péntek esti istentiszteleten énekeljen. A terv valóra válása művészi esemény-számba fog menni s nagy érdeklődésre tarthat számot nemcsak a vallásos zsidóság, hanem az egész debreceni zeneértő közönség körében.

Új Iparosok és kereskedők

Az elmúlt héten a következők váltottak iparigazolványt: Barna Sándorné tej-, tejtermék-, baromfi- és tojáskereskedő, Páris Antal csizmadia, Patasila Péterné kávémérő és kifőző, Csengeri Jenő olajpréselő, Szilágyi János hentes, özv. Pásztor Istvánné istálló, Puskás József cipész, Barna Sándor tej-, tejtermék-, tojáskereskedő, Pásti István fuvaros, Fekete János istálló, Gottlieb Frigyes szatócs, Tóth István szatócs, Debreceni Műbutorgyár és Fakereskedelmi R-T. asztalos, Kovács László ács, Rose Abraham és Weisz Miksa rőfös, rövidáru, férfi, női divat, konfekciókereskedő, Bolgár Bertalan cipész, Kesztemi Lajos sütő, Hegedűs Ferenc csizmadia, Bleier Imre bank- és pénzváltóüzlet tulajdonos, Goldstein Nándor rőfös, rövidáru-, divat- és konfekciókereskedő, Laufer Jenő bérautófuvarozó, Révi Ferenc termény-, takarmány-, főzelék-, gyümölcs-, zsák-, ecet-, kenyér-, örleménykereskedő kicsinyben és nagyban, Ékes Sándorné baromfi-, tojás- és gyümölcskereskedő, Szücs Béla élőállatkereskedő, vágott állatok és husipari termékek bizományosa, Tóth Lajos és Tóth Zoltán építőmesterek, Kovács Ferenc bérkocsis, Kiss József bérkocsis, Erdődi Károly vendéglős, Waldmann Irma szatócs, Hajdu Józsefné ócska lábbeli kereskedő, Szabó Jánosné gyümölcs-, déli-gyümölcs-, zöldség-, főzelék-, burgonya-, baromfi- és tojáskereskedő, Klein Bernát toll- és bórkereskedő.

SALVATOR FORRÁS

KELLEMEK IZÓ, ÜDÍTŐ,
GYÓGY- ÉS ASZTALI VIZ
VESE-, HÓLYAG-, RHEUMA-
BETEGEKNEK,
TERHES ÉS SZOPTATÓNOK-
NEK NÉLKÜLÖZHETETLEN.
SAVALDÓ VASMENTES
KAPHATÓ MINDENÜTT

A vasuti tarifa-bizottság debreceni értekezlete

Az érdekképviseletek bevonásával alakított állandó vasuti díjszabási bizottság IX. értekezletét a kereskedelmi és iparkamara meghívására Debrecenben tartja meg november 21. és 22-én, a kamara tanácstermében. Ez a vasuti tarifa-bizottság két év alatti működésével a magyar közgazdasági élet egyik legnékülözhetetlenebb és leghasznosabb intézményévé lett. Az állandó díjszabási bizottság üléseit felváltva az ország más és más gazdasági centrumában tartja, hogy a díjszabási kérdéseket tárgyaló értekezlet bizottsági tagjainak alkalma és módja legyen az illető gazdasági központoknak ipari, kereskedelmi és gazdasági viszonyait is behatóan tanulmányozni. Midőn a magyar vasutak állandó díjszabási bizottsága IX. értekezletét Debrecenben tartja, kívánatos, hogy az értekezlet igen fontos és aktuális kérdéseit minél sikeresebben és eredményesebben oldhassa meg.

Az értekezlet két igen fontos és aktuális kérdést fog megvitatni: a Máv. díjszabáspolitikájának a folyami hajózással összhangbahozását

és az egységes nemzetközi áruosztályozást. Erre vonatkozólag az érdekeltség képviselői meg fogják jelezni a mai helyzet hátrányait s célszerű javaslatokat fognak előterjeszteni az orvoslás módjaira vonatkozólag. E két fontos kérdésen kívül még tárgyalás alá kerül több export-tarifa javaslat, a különleges berendezésű üres magánkocsik fuvardíjszámításának kérdése, több vegytermék díjszabási osztályozásának kérdése és az átvevők által kezelt vámárak díjának megállapítása stb.

Az állandó díjszabási bizottság budapesti és vidéki tagjai az értekezlet elnökének, Hegyi Imre m. kir. kormányfőtanácsos, Máv. igazgatóhelyettesnek vezetésével vasárnap este 6 órakor érkeznek meg Debrecenbe. Az állomásnál a bizottság tagjait az értekezlet vendéglátó házigazdájának, a kereskedelmi és iparkamarának elnöksége fogadja.

Hétfőn a bizottság tiszteletére a Debrecen-nyirbátori vasut ebédet ad, este pedig a kereskedelmi és iparkamara látja vendégül a bizottságot.

A debreceni iparos székház építése

A debreceni ipartestület mindenkor vezetőségének a testület megalakulása óta kedves és szívéhez kötött gondja volt a testületi székház felépítése. És hogy ez a vágy az ipartestület csaknem három évtizedes fenállása óta nem teljesülhetett, annak főoka nem abban keresendő, hogy az iparosságban talán hiányzott a lelkesedés, vagy az áldozatkészség, hanem abban, hogy az idők nagyon is mostohák voltak. Különösen az 1909-1912. évek alatt vett erőteljesebb fordulatot a székház építésének kérdése. Ekkor az ipartestület terjedelmes beadványban fordult a város tanácsához és az ipartestületi székház részére telket kért. Hosszas tárgyalás után a városi tanács a Szapannos ucca 25. sz. alatti telket a székház építésének céljára a tulajdonjog fentartása mellett átengedte. Az ipartestület akkori előjárósága a telket nem tartotta a székházépítés céljára alkalmasnak, mert az ucca a forgalomból erősen kiesik, azonban jobb megoldás hi-

nyában a városi tanács felajánlását elfogadta és a telken levő házban az iparosszállót rendezte be. Remélte azt, hogy a város tanácsa jobb időben az ipartestület óhaját a hely tekintetében is teljesíteni tudja.

A közbejött világháború a legszébb terveket elhervasztotta és ezek a tervek várták a jobb idők hajnalhasadását, hogy új életre keljenek. A tervek új életre keltek, mert az ipartestület a fészkeresés ösztönösségével mindig felszínen tartotta ezt a kérdést. Az elmúlt esztendőben sem volt tervben hiány, azonban mindezek a tervek a végrehajtásban abban a nagy hibában leledtek, hogy elsősorban más tényezők segítségével kérték, mielőtt maga az iparosság megnyilatkozott volna abban a tekintetben, hogy milyen áldozatra hajlandó a székház megépítése érdekében?

Az iparosság egyhangú óhajaképpen most az akció odaérett, hogy az ipartestület rendkívül közgyü-

lére hívta össze vasárnap d. e. 11 órára a város kézműiparosságát a székház megépítése ügyében. Az a célja ennek a gyűlésnek, hogy az ipartestület elsősorban tagjaihoz kíván fordulni avégett, hogy azok a székházépítés nemcsak céljára kamatmentes kölcsönt bocsássonak az ipartestület rendelkezésére. Meg akarják ezzel erősíteni azt az alapot, mely mintegy 14-15.000 pengő erejéig már most a székházépítés rendelkezésére áll. A legszegényebb iparosnak is módot kívánnak arra nyújtani, hogy a székház felépítéséhez a maga áldozatával hozzájáruljon, mert 10 és 20 pengős kölcsönt is lehet jegyezni és részletekben befizetni, míg a tehetősebbek részére 50 és 100 pengős részletek vannak tervbe véve. Nem adományt, hanem kölcsönt kér a testület, melyet vissza fog fizetni. Majd akkor, amikor az akció első része, t. i. a kölcsönjegyzés lezárult, akkor fog a testület más tényezőkhöz fordulni avégett, hogy céljuk elérésében támogatást nyerjenek.

Nagy nap tehát a mai nap az iparosság életében. Nagy nap azért, mert most mutatja meg Debrecen iparossága azt, vajjon komolyan akarja azt, hogy ne csak a többi ipartestületnek legyen székháza, hanem a debreceni ipartestületnek is. Bármerre megyünk ugyanis, még a legkisebb ipartestület is öszszefogással és áldozatkészséggel gyönyörű székházat emelt magának. Lehetetlen, hogy csak Debrecenben ne legyen az ipartestületnek otthona.

Epen ezért illő, hogy minden iparos, az ipartestület hívó szavának engedve a mai gyűlésen megjelenjen, mert senki se felejtse el azt, hogyha valaki magán segít, azt az Isten is megsegíti. Csak akkor várhatja a debreceni ipartestület más tényezőknél a segédletét, hogyha maga is megmutatja azt, hogy a székház felépítése érdekében hajlandó megadni azt, ami erejétől telik.

Szülők iskolája

Az a kulturális áramlat, mely a nemzetujjéépítő, hatalmas munkában a családi élet legfeljebb kincsenek, a „ma” gyermekének az iskolán kívüli és a családi életben való nevelési rendszerének problémáit igyekszik megoldani, teremtette meg Debrecenben is az iskolán kívüli Népművelési Bizottság kezében alakult Szülők Iskoláját, mely már a harmadik tél folyamán lép gazdag programjával a közönség elé.

E nagy jelentőségű kulturmozgalomnak lelkes szervezője és vezére dr. Veress István tanítóképzőintézeti igazgató, ki 22-én, kedden délután 6 órakor tartja első előadását a városháza közgyűlési termében a „Család és családi nevelés” címén.

A megnyitó beszédet a törvényhatóság képviselőjében dr. Csűrös Ferenc tanácsnok mondja, melyet a tanítóképző intézet jőnévű dalárdájának alkalmi éneke előz meg.

Dr. Veress István igazgató előadásában a családi nevelés mai nagyjelentőségű kérdéseivel foglalkozik. A családi nevelés hiányai, anyagi bajok, rossz lakás, a gyermekek fizikai munkával való megterhelése, a jótékonykodó nők típusa, a szocialis-

OLVASSA EL! ÖNT IS ÉRDEKLI!

hogy Ferenc József ut 66. szám alól áthelyezett s megnagyobbítva ujonnan berendezett üveg és porcellán áruházamban lakodalmi és alkalmi ajándéktárgyakat, alpacca evőeszközöket, stb. legolcsóbban vásárolhat!

BERGER ZSIGMOND

ÜVEG ÉS PORCELLÁN ÁRUHÁZA
DEBRECEN, FERENC JÓZSEF UT 58. A LINOLEUM MELLETT
TELEFON 11-20.

„UNIO” vásárlási könyvecskére 6¹/₂—7¹/₂ havi hiteltre vásárolhat!

ták felfogása a családi nevelésről, családalapítás, családalapítási kötelezettség, stb. képezik előadásának anyagát.

Az előadások teljesen ingyenesek. A közönség alkalmat kap arra, hogy a mai kor szülte, elhibázott nevelési rendszerrel szemben az előadások sorozatában megvilágítva láthassa azt a nevelési irányt, mely a régi magyar jellem és erkölcs szolgálataiban áll és a nagy nemzeti jövőt alapozza.

A Debreceni Iparos Ifjak Önképző Körének alakuló közgyűlése

Az ipartestület disztermében nagy érdeklődés mellett folyt le az Iparos Ifjak Önképzőköri alakuló közgyűlése.

Sarkadi József üdvözölte az ifjuságot és ajánlotta, hogy Krisch Károly kályhás mestert válasszák meg az Iparos Ifjak Önképzőköri elnökéül.

A nagy lelkesedéssel egyhangúlag megválasztott elnökért három tagú küldöttség ment. Az elnököt Sarkadi József meleg szavakkal üdvözölte. Krisch Károly megköszönte az iránta megnyilvánult bizalmat és megígérte, hogy dolgozni fog az ifjuság érdekében. Az ifjuságban él a nemzet. Hogy ez így is legyen, ezért a mai iparos ifjaknak sokat kell dolgozni és tanulni.

Az elnöki székfoglaló után az alapszabályokat fogadták el, majd megválasztották a tisztikart. Alonk lett Sarkadi József, II. titkár Pósalaky Sándor, II. titkár Szilágyi Ferenc, pénztárnok Palotai Lajos kelmefestőmester jegyző, Juhász Dezső, II. jegyző Soós Károly, könyvtárnok Ács Miklós, Lakatos Gyula, Marsovszki Béla, háznagy Sarkadi László, ellenőrök Fuhrmann Géza, Deutsch Ernő és Hadházi Bálint. Választottak még 30 tagú választmányt.

Az elnök kérte az ifjuságot, hogy a javaslatba hozott könyvtárt mielőbb hozzák össze, ha másképp nem, minden ifju kérje szüleit, mesterét, jó ismerőseit, hogy felesleges és már kiolvasott könyveit adományozza az ifjusági könyvtárnak. Az ifjusági zenekar hangjai mellett a Himnusz éneklésével ért véget a közgyűlés.

Analfabéta tanfolyam. E cím alatt lapunkban már több ízben jelent meg felhívás, melyben a törvényhatóság Iskolánkülső Népművelési Bizottsága azzal a kéréssel fordult Debrecen város közönségéhez, hogy írni, olvasni nem tudó ismerősét jelentse be a tanfolyamon, hol teljesen ingyen lehetővé teszik azt, hogy az írás-olvasás elsajátításával az embertársaink is a társadalomnak méltó tagjaivá lehessenek. Amidőn az 1920. évi statisztika idevonatkozó szomorú adataira hivatkozva megállapítjuk azt, hogy Debrecen város 103,186 számú lakosságában 12,788 analfabéta lett kimutatva. akkor a bizottságunk által szervezett ezen analfabéta tanfolyamok nagy jelentőségét nem tartjuk szükségesnek megvilágítani, hanem újból csak a haza szebb jövőjét maga előtt tartó és törekvéseinkben megértő embertársaink jóindulatú támogatásába ajánljuk az analfabéta kérdés sürgős megoldását. Ezért arra kérjük ismétlenül a közönséget, hogy analfabéta ismerőseit jelentse be, vagy jelentkezésre bírja. Bejelentés történhetik a kir. tanfelügyelőség (Széchenyi ucca 20. sz.) vagy a titkári hivatalban (Miklós u. 23.).

Hamis cimleteket is találtak a hamisított lebélyegzésű kötvények között

Páris, november 19. Az Echo de Paris szerint a lefoglalt kötvények között nemcsak hamis lebélyegzésű, hanem hamisított cimleteket is találtak, amelyek a legkülönbözőbb államok kibocsátásai voltak. Ebből a lap arra következtet, hogy azok, akiket letartóztatnak, csak másodrendű cinkosok, az igazi vezetők felkutatása ezutánra marad. A lap fontosságot tulajdonít annak, hogy a lebélyegzési határidőt meghosszabbították. Valószínűnek tartja, hogy ebből a lényből kiindulva meg lehet majd állapítani a vezetők kiletét.

A Matin ismerteti a most letartóztatott Goldowski Áron kereskedelmi ügynök életrajzát. Goldowski eredetileg Kiewben született, ma azonban francia állampolgár. A Matin említést tesz egy másik titokzatos letartóztatásról, de hozzáfűzi, hogy erről egyelőre még semmit sem hoznak nyilvánosságra.

Népszerű hangversenyeket rendeznek az ifjuság számára, elsőrendű művészek közreműködésével

Az egyre szebben kibontakozó debreceni zenei élet, mely ország-szerte oly elismeréssel találkozik, újabb fejlődési fohoz ért el. A tudományegyetem szükségesnek találta, hogy az egyetemi ifjuság minél szélesebb körben részesüljön a legmagasabbrendű szellemi élvezetben, a zene áldásában. Dr. Verzár Frigyes egyetemi rektor, aki az ifjuság jóléti intézményei iránt oly meleg szeretettel viseltetik, módot keresett arra, hogy az ifjuság anyagi áldozat nélkül elsőrangú művészek előadásában ismerhesse meg a hazai és külföldi zeneirodalmat, ami a műveltség elengedhetetlen kelléke.

Az egyetem kezdeményezésével párhuzamosan Ady Lajos tankezületi főigazgató értekezletre hívta össze az összes debreceni középiskolák vezetőit, hogy velük népszerű zenei előadások tervét megbeszélje. A debreceni középfokú tanintézetek körében párhuzamosan érdeklődés mutatkozott meg: valamennyi debreceni tanintézet igazgatója megjelent az értekezleten, s egyhangúlag helyesnek és szükségesnek találták a felsőbb osztályú növendékek részére ily hangversenyek rendezését.

A népszerű zenei előadások megrendezésével az illetékes tényezők a Zenekedvelők Körét bízták meg, melynek közismert kitanú vezetője és a zenekultúra terén való önzetlen buzgólkodása a város, sőt az ország határain túl is mindenütt elismerésre talált. A

ra, hogy ne sértsék a nyomozás érdekeit.

Páris, november 19. Korányi Frigyes báró magyar követ ma délután meglátogatta Glard vizsgálóbíró, aki igen előzékenyen fogadta és beható megbeszélést folytatott a vizsgálat eddigi adatairól és eredményeiről. A Blumensteinnál lefoglalt anyag leltározása után megállapították, hogy az eddig lefoglalt hamis lebélyegzésű cimletek között elenyészően kevés a magyar cimlet. Miként a francia lapok is megállapítják, a lefoglalt anyag között igen sok van más országok cimletei közül. Különösen feltűnően sok az osztrák cimlet és van közöttük még régi ezüstjárdék cimlet is. Azok az összegek, amelyeket a francia és külföldi lapok, mint hamisítás folytán okozott károsszégét jelölték meg, semmiesetre sem jelentik a magyar kincstár kárát, amely a legutolsó értesülések szerint elenyésző csekély. (MTI.)

debreceni Zenekedvelők Köre erejéhez mérten minden áldozatot meghoz, hogy ez a nemzeti és kulturális szempontból is elsőrangú feladat megvalósítható legyen. A megbeszélések eredményeképpen a Kör elsőrangú művészekkel ünnep, vagy vasárnap délelőtt matinékat rendez, melyre az ifjuság 50 filléres belépődíjakkal ülőhelyet is kap, míg a nagyközönségnek is mindössze 1 pengős helyek állanak rendelkezésre.

Az országban uttörő kezdeményezés nagy tetszéssel találkozott úgy a kultuszminisztérium, mint a város vezetősége részéről. Dr. Hadházy Zsigmond főispán és dr. Magoss György polgármester megígérték, hogy ezt a fontos akciót minden erejükből támogatni fogják. Rendkívül elősegíti az akció sikerét az, hogy vitéz László Miklós altábornagy is elvállalta az akció vezetését, sőt a kitűnő katonai zenekart is rendelkezésére bocsátotta.

Az első népszerű zenei előadás december hó 8-án, csütörtökön délelőtt 11 órakor lesz az Arany Bika disztermében. A klasszikus zeneszerzők legkiválóbbjait mutatják be a művészek, akiknek kiválasztására magát dr. Hubay Jenőt kérte fel a rendezőség.

Beethoven, Bach, Mendelssohn legszebb darabjait olyan elsőrangú művészek fogják játszani, mint Ferrari Albertina, Fehér Ilona, Kósa György és a 11. honvédegyezred zenekara Nöth Antal kar-

mester vezényletével.

Az előadáson dr. Verzár Frigyes az egyetem rektora mond megnyitó beszédet, dr. Tüdös Kálmán tiszti főorvos pedig a műsoron szereplő zeneszerzőket ismertető rövid előadást tart.

Az iskolák mindegyike megfelelő számú jegyet fog kapni, a szegény tanulók ingyen. A hangverseny egész tiszta jövedelme fele részben a katonai árvaház, fele részben az egyetemi diákségió akciót fogja illetni.

A nagyjelentőségű kezdeményezés bizonyára az egész város közönségének érdeklődésével fog találkozni és a hírneves művészeket telt ház közönsége fogja ünnepelni.

Rádió műsor

VASÁRNAP.

Budapest (555.6). 9: Ujsághírek, kozmetika. 10: Református istentisztelet a Kálvin-téri templomból. 12: Szimfonikus zenekari hangverseny a Zeneművészeti Főiskola kupolatermből. 13.30: Pontos időjelzés, időjárásjelentés. Utána: Bajthay Mihály: „A falufejlesztés problémája”. 15.30: Schandl József: „Gazdasági állataink nemesítése”. 16: Kálmán bácsi mesél a gyermekeknek. 16.45: Pontos időjelzés, a sporteredmények első közlése, időjárásjelentés. Utána: másfélóra könnyű zene. Zenekari hangverseny. 18.25: Előadás a Studióból. „A gazdag lány”. Vigjáték három felvonásban. Irta: Szemes Béla. 20.30: Sport- és ügétóversenyeredmények. 20.40: Akom Lajos orgonaművész hangversenye Zoltán Irén, a Városi Színház művésznőjének közreműködésével a Zeneművészeti Főiskola nagytermből. 22.20: A Dunapalota nagyszállóból jazz-band.

HÉTFŐ.

Budapest (555.6). 9.30: Hírek, közgazdaság. 12: Pontos időjelzés, hírek, közgazdaság. 13: Időjárás- és vizállásjelentés. 15: Hírek, közgazdaság, élelmiszerárak. 16.45: Pontos időjelzés, időjárás- és vizállásjelentés. 17: Finály Gábor dr.: „Az ókori Görögország történeti jelentősége”. 17.30: Sovánka Nándor és cigányzenekarának hangversenye. 19: Mit üzen a rádió? 20: Német nyelvoktatás. (Dr. Eduard Szentgyörgyi.) — 20.45: Földessy Arnold gondokaművész hangversenye. 22: Pontos időjelzés, hírek, közlemények. 22.20: Vörös Peri és különleges hármas zenekarának hangversenye.

— Táncestély a Kereskedelmi Csarnokban. Szombaton este a Csarnok vezetősége táncestélyt rendezett, a tagok és hozzátartozók részvételével. Az estélyen számosan jelentek meg és a reggeli órákig mulatott a disztíngvált társaság a legjobb hangulatban.

Purkersdorf Bécs mellett SANATORIUM „WESTEND“

legmodernebb klinikai gyógyintézet, heiső betegek, anyagcsere és idegességben szenvedőknek.

Saját labororium, Röntgenintézet (Tieftherapia, diétás konyha)

Olcsó árak.

Autó összekötötés Béccsel 20 perc

Vezető orvosok:

Dr. Berliner Miksa és Dr. Feiler Károly.

MOLNÁR LIPÓT SZÖNYEG- ÉS LINOLEUMÜZLETE DEBRECEN, PIAC UCCA 40

Ajánlja dusan felszerelt raktárát
szőnyeg, függöny és linoleumokban

!! Legolcsóbb bevásárlási forrás !!
Figyelmes kiszolgálás! Kedvező fizetési feltételek!

HIREK

Kilenc interjú az egykeről

Az ország lakossága feszült figyelemmel olvasta a napokban a parlamenti beszámoló cikkek-ből Huszár Károly képviselő ur éles támadását az egyke ellen, amely szerinte lassanként elpusztítja, kihalásra itéli a magyarságot. A feszült figyelem még fokozódott, amint Bethlen gróf választást is elolvastuk. A nemes gróf ráduplázott Huszár állításaira és akkora hévvel biztatta sokasodásra a lakosság illetékes egyedeit, hogy a magyarországi szülésznek máris díszelnökké akarják választani. A miniszterelnök nagy be-széde végén kijelentette, hogy ha a meggyőző érvek nem használ-nak a több gyermektől irtózó családapák és családanyák szá-mára, úgy a kormány kénytelen lesz hatalmi uton belenyulni a kérdés velejébe.

A társadalom minden rétege méltóképen foglalkozik a sikerült parlamenti beszédek elhangzása óta az egyke kérdésével, természetesen csak — elméletileg. Munkatársunk beszélgetést folytatott erről a kérdéstről több érdekelten, hogy a közvélemény felfogásáról ezuton sikerüljön a hivatalos köröket felvilágosítani. A vértfagyasztó érdekességű interjúkat alább közöljük:

Robot Péter gyárimunkás:

— Nem vagyok felelős az egykéért. Heti hetvenkét óras munkámmal harmincnégy pengőt keresek. Emiatt a nyomor hónapok alatt végzett eddig mind az öt újszülöttünkkel. Tehát nálunk marad az egyke, mert két gyereket sem tudunk egyszerre életben tartani. Mire az egyik jelentkezik: a másik már elpusztult. Ha a kormány elég kényeret és jó lakást biztosít: felelősséget vállalok egy fél tucat élő gyerekért.

Roué Alfonz agglégény:

— Sulyos összegeket áldoz-nék jótékony célra, ha csak egy gyermekem lehetne legalább. De már fáradt vagyok. Hja, mikor még fiatal voltam... Persze, a gyereket most is feleség nélkül gondolom.

Gólya Elvira szülész: nő:

— A kormány erélyes lépéseitől várjuk társnőimmal együtt sorsunk jobbrafordulását. Helyzetünkre jellemző, hogy engem például 1921 óta nem hívtak beteghez. Akkor is kiderült, hogy csak félreismert gyomorrontás-ról volt szó. Tizenegy éve fehérneművarrással foglalkozom, hogy éhen ne haljak. Huszár képviselő urat remek beszédéért egyesületünk alszülész-nőül, a miniszterelnök urat főszülész-nőül (tisztelőbeli) fogja választani.

Hervadt Miranda, aggléány:

— Nana, maga kisz cúnnya szejtész-tő báci, miket kéjdez, igazán?... Pejsze, hogy szejté-nék szok-szok kiszhabát, de előbb adjon féjhez. Ha pedig a tojmány ténytejen jesz hatajmi uton a kéjdzés vejejébe nyujni, úgy aktivájják miniszternek a Friedrich Pisztát és hozzám öt dejegájják. Ő ojan cuki, láttam a fénytépét a Tojnaihan...

Igyál
**KATHREINER-féle
KNEIPP
malatakávét**

Finom, pompás ízű ital
reggelihez és uzsonához.

Vámpir Babi, kabarédíva:
— Jó vicc!

Dr. Gáthy Andor, nőgyógyász:

— Feltétlenül ellensége vagyok az egykének. Ha sokáig nem változik a helyzet, akkor maholnap több lesz a nőgyógyász, mint a csecsemő.

Mondain Elemérné, urasszony:

— Imádom a gyereket. De hogy nekem is?... Ugyan, mit gondol? Tönkremente a nagyszerű alakom. Képzeld, most 41 kiló vagyok. Már csak egy kilót kell fogyni, hogy eszményi alak legyek. Ilyen gondok között igazán nem érek rá gyerekevelésre gondolni.

Ártatlan Zsuzsi, a kurcsibrábi Nemzeti Színház naivája:

— Rám nem lehet panasz, ugyebár? A legkisebb lányom 1914-ben ment férjhez. Ne engem, hanem az öt asszonylányomat agítálja meg a kormány. Én már kiöregedtem ebből, szerkesztő ur, hiszen tudja, hogy naiva vagyok.

Munkatársunk a fenti nyilatkozatok megszerzése után izgottan rohant a szerkesztőség felé. Utközben a Piac ucca sarkán egy keservesen síró nyolc év körüli kislányra akadt.

— Miért sírsz öcskös? — kérdezte résztvevően és megállt, hogy megsimogassa a legényke fejét. Menj haza a testvérkéid közé és ne bójj itt az uccán... — Nekem nincsenek testvérkéim! — brühögte a gyerek.

Munkatársunk felneszelt a szóra. Nincsenek testvérkéi. Munkatársunk szíve hevesen dobogni kezdett. Az interjutorozatot tökéletesen megoldhatja. Mit szól az egykéhez egy nyolc éves kislány? Ez is elég fontos a probléma szempontjából. Faggatni kezdte a szepegő apróságot.

— Kinek a fia vagy, öcskös?
— Az anyámé! — hangzott a válasz.

— Azt tudom, — mosolyodott el a munkatársunk, — de ki az apád?

A fiucska ujjab keserves zokogásban tört ki:

— Nem ismerem...

— Meghalt talán?

— Nem. A mama sem ismeri.

Mert az apám egy hordár volt,

de a mama elfelejtette megnézni a számát.

A legutolsó interjúból, ime kiderül, hogy a női szórakozottság is szerepelhet az egyke okai között.

ORDAS.

Vasárnapi istentiszteletek a református templomokban.

A Nagytemplomban délelőtt 9 órakor dr. Baltazar Dezső, d. e. 11 órakor Módis László, fél 1 órakor levante ifjusági istentiszteletet tart Mezey Béla, délután 5 órakor Márki Kálmán, a Kossuth uccai templomban délelőtt 10 órakor Baja Mihály, délután 5 órakor Sz. Szabó Zoltán, az Árpádtéren délelőtt 10 órakor Nagy Sándor, délután 2 órakor Magyar Bertalan, az Istályi templomban délelőtt 10 órakor Kolozsváry Kiss László, délután 5 órakor Papp Imre, a Homokkertben délelőtt 10 órakor Sz. Szabó Zoltán, ref. felsőleánynevelő intézetben d. e. 10 órakor Szele Miklós, a Nyilastelepen délután 3 órakor Katona András, a Csapókeriben délután 3 órakor Vallásos ünnepély, Köcséyszezen Konrad Zoltán, Pacon Erdélyi Sándor.

50,000 pengő nemzeti ajándék Dohnányi Ernőnek,

Budapestről jelentik, Klebelsberg Kunó gróf kultuszminiszter Dohnányi Ernőhöz művészi pályafutásának 30. évfordulója alkalmából a kormány nevében megleghangu üdvözlő levelet írt, melyben örömmel tolmácsolja előtte őszinte nagyrabecsülését. A kormány a jelentős évforduló emlékeztetésképpen felkéri a művészt egy szabadon választandó zenemű komponálására, amelynek szerzői díszleteként 50 ezer pengőt ajánl fel.

Más buzáját adta el a molnárnak,

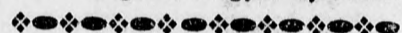
Milos István szolnoki gazdálkodó a szolnoki malomhoz hét zsák búzát vitt mázsálni. Míg a búzát mázsálták, a malom molnárához odament egy fiatalember és azt mondta, hogy a lemázsálás alatt lévő búzát hajlandó neki eladni, mert ő van megbizva az értékesítéssel. A molnár kifizetett a búzáért 200 pengőt, de mikor be akarta vitetni, akkor derült ki, hogy a szélhámos jogtalanul adta el a más buzáját. Feljelentette a csalót, akit a szolnoki rendőrség körözése alapján a debreceni rendőrség is keres.

As elsodort i

Szabó Dezső egy nagy regényt írt „Az elsodort falu”-ról, én csak egy kis cikket szeretnék papírra vetni az elsodort i-ről. Igen, az i betűről, amelyet a germanizmus szele elsodor onnan, ahol ott volna a helye. Legutóbb a Don-közök k-ból sodorta el, akik természetesen nem valami ismeretlen lények, amint első olvasásra hallásra gondolnók, hanem a földrajzból jól ismert népfaj: doni közök, a Don folyó mentén lakó híres lovas nép, a régi nagy orosz birodalom 129, vagy hány népfajtajának egyike. Ezek a közök most itt nálunk nem lovagolnak, hanem énekelnek és táncolnak s az ő énekük meghallgatására, táncuk megnézésére hívják fel figyelmünket a féltves plakátok és a jól megfizetett hirdetői reklámok ilyen formán: Jönnék a Don-közök! Itt vannak a Don-közök!

Hát én adnék egy tanácsot a plakátfogalmazóknak és a reklámszövegezőknek; egészsétséki a közönségnek szóló felhívást ilyen formán: Tisza-halás-zok, — Duna-révészek, — Hortobágy-csikósok! Jertek, nézzétek és hallgassátok meg a Don-közököt!

Egy, aki egy jótát sem enged a magyar nyelvből.

— Jön! Lion Lea.

Szilády és Elischer professzorok előadásai a Népszerű Főiskolai Tanfolyamon. A Népszerű Főiskolai Tanfolyamon rendező bizottságának elnöksége közli: Hétfőn, november 21-én d. u. öt órakor Szilády Zoltán egyetemi magántanár folytatja „Biológiai ismeretek az ő- és az ókorban” című igen érdekes előadását. Ebben a ma annyit emlegetett és izgi-vegig modern tudományok történetét mutatja be, ezuttal a görög világkorszakban. — Hat órakor dr. Elischer Gyula orvosprofesszor folytatja a Röntgen sugárról szóló előadását, amely az első alkalommal is rendkívül nagy hallgatóságot vonzott a tanfolyam előadótermébe. Egy előadásra szóló jegy ára 30 fillér. Ezekre az előadásokra a természettudományi ciklus jegye érvényes. Egyetemi hallgatók és tanulók félárújegy váltására jogosítottak.

— Jön! Máglya és élet, Conrad Veidt és John Barrymore.

Dr. Salánky József előadása.

A Közegészségügyi Egyesület harmadik előadását dr. Salánky József, volt elmeklinikai tanársegéd, városi tisztiorvos tartja meg november 26-án, szombaton délután 6 órakor a városháza közgyűlési termében. Salánky előadásának címe: A hevenyfertőző betegségek s az ellenük való védekezés közegészségügyi szempontból. A vetített képekkel kísért előadás igen aktuális, különösen most, amikor dr. Tüdős tisztifőorvos legutóbbi előadásából kiderült, hogy Debrecen közegészségügye nem a legkiválóbb helyzetben van s amikor bizonyossá vált, hogy a város körüli külsőség valóságos melegegya a fertőző betegségeknek. Az előadó személyisége és agilitása, mely a külsőségek egészségügyét a szíven viseli, garancia az előadás nagy horderejére. Az előadás méltán tarthat nagy és széleskörű érdeklődésre számot. Az előadásnak meghallgatása díjtalan, mindenkit szívesen látnak.

— Változások a tiszántuli református egyházkerület igazgatásában. A tiszántuli református egyházkerület a néhai főgondnok gróf Degenfeld József helyét az egyházkerület igazgatásában a következőképpen töltötte be: A Kálvineum igazgatótanácsába és a Baldácsy alapítvány végrehajtóbizottságába új taggá vitéz Horthy István ny. lovassági tábornokot, a kongrua bizottság elnökévé dr. Baltázár Dezső püspököt, az ő helyére taggá dr. Szentpéteri Kun Bélát választották, a pénzügyi bizottság elnöke ugyancsak Kun Béla lett, az ő helyére új tagként Maklary Károly lelkész, előadóként Kolozsvári Kiss László került be.

— Jön! Lion Lea.

— A KAOSz vasárnap délutánja. A kereskedelmi alkalmazottak Fűvészkert ucca 9. sz. alatti helyiségükben vasárnap délután 5—8-ig háziasszonyi összejövetelt tartanak. A zenét a KAOSz ismert jó hírű zenekara szolgáltatja. Belépődíj nincs. Felkérjük kártársainkat és pártolóinkat a megjelenésre. Tegyük kellemsé délutánunkat! KAOSz vezetősége.

— Buskomorsága miatt öngyilkos lett egy bőzörményi asszony. A debreceni ügyészségnek jelentették, hogy Berki Mihályné 49 éves hajdubőzörményi asszony pénteken délelőtt a lakásán öngyilkossági szándékból marólugót ivott. Mire a hozzátartozói észrevették és kórházba szállították, már olyan súlyos sérüléseket szenvedett a maró folyadéktól, hogy sérülésébe belehalt. Temetésére az ügyészség az engedélyt megadta. Az öngyilkosság oka buskomorság.

— Jön! Máglya és élet, Conrad Veidt és John Barrymore.

— Letartóztatták a téglási gyilkosság gyanúsítottját. A debreceni vizsgálóbírósegéd dr. Bényei Zoltán szombaton délelőtt fejezte be a téglási gyilkosság elkövetésével gyanúsított Petrovics Péternek a kihallgatását. A kihallgatáson Petrovics tagadta, hogy meg akarta ölni a napszámot. Az emelt rá először fegyvert és ő önvédelemből, önkéntelenül lőtt rá fegyverével, melyet nyulvadászatra kapott Baranyi gazdálkodótól. Kihallgatása végén kihirdették Petrovics előtt az előzetes letartóztatásról szóló végzést. A végzés ellen Petrovics felebbvételrel élt a törvényszék vádtanácsához.

— Jön! Lion Lea.

— Vallásos estély az ispotályi templomban. Vasárnap d. u. 5 óra-
kor tartandó vallásos estélyen bibliát olvas és imádkozik: dr. Boér Károly felsőleányiskolai vallásnár. Prédikál: Papp Imre vt. lelkész. Bartha Emma orgonakísérete mellett énekel: Szabó Géza hittanhangató. Felolvasást tart: Felker János lelkész. Bartha Emma orgonakísérete mellett hegedűszólót ad elő: Timáry Mária. Saját költeményét szavalja Kovács Kálmán ref. tanító. Utóimát mond Nagy Sándor s. lelkész.

— Jön! Máglya és élet, Conrad Veidt és John Barrymore.

— Felhívjuk az OFB által földhöz juttatott közalkalmazottak és kisiparosok csoportjának tagjait, hogy a területek kijelöléséhez szükséges 4 darab keményfa gyalult, 60 cm. hosszú, 7 cm. széles, 4 cm. vastag jelzőcölöpöket, névtáblával ellátva, zsineggel átkötve, folyó hó 22-én d. u. 4 óráig Eröss Lajos ucca 15. sz. alá juttassák el. Egyben a felmerülő költségek fedezésére 1.— pengő fizetendő. A választmány.

Több milliárdos sikkasztást fedeztek fel a Hangyanál

Budapest, november 19.

Három héttel ezelőtti nagyobb összegű sikkasztás nyomára jöttek a Hangya fogyasztási szövetkezetnél és az igazgatóság feljelentésére letartóztatták Nikics Istvánt, a Hangya tisztviselőjét. Ma a Hangya szövetkezet egy másik tisztviselőjét tartóztatta le a rendőrség az igazgatóság feljelentésére. Ebből a letartóztatásból kiderült, hogy a szövetkezet egyik osztályában három esztendő óta rendszeresen tolytak a visszaélések.

Az elsikkasztott pénz pontos összegét még eddig nem sikerült megállapítani. Ma Rotter Rudolf tisztviselőt tartóztatták le a Hangya igazgatóságának feljelentésére.

Rotter, — úgy mint Nikics — a szövetkezet pénztárában volt alkalmazva. Feladatához tartozott az is, hogy a hónap elsején a Hangya össze tisztviselői számára a fizetéseket kézbesítse. A Hangyanál ugyanis nem szokták osztóztatni a fizetéseket, hanem megbízott tisztviselők kézbesítik a járandóságokat tartalmazó borítékokat. Nikics és Rotter egyforma rendszerű követtek a sikkasztások tétén, kevesebbet fizettek ki a Hangya tisztviselőinek, mint amennyit a jegyzékben feltüntettek. Megváltoztatták a számokat és havonta mindig jó néhány milliót felhasználtak a maguk céljára. Mint-hogy a Hangya vizsgálata szerint a sikkasztást már három esztendő-

szükséges 4 darab keményfa, felső végén gyalult, 50 cm. hosszú, 7 cm. széles és 4 cm. vastag karót összekötve november hó 22-ig Újvárosi ucca 5. sz. (Mester ucca végén) okvetlen juttassák el. Akik a sorsszámon jelen nem voltak, sorszámaikat az itt közölt helyen átvehetik és a szükséges tájékoztatást megkapják. A Választmány.

— Uj debreceni polgárok. A múlt héten a városi tanács a következőket vette föl a városi községi kötelekbe. Biró Mór hivatalnok, Fekete Mátyás tanító, Os-váth Ödön tanár, Kronovitz Ignác művezető, Szalmári Sándor rendőrellenőr, Balogh József MAV altiszt, ifj. Pokoly József adóosztály, Schrader Sándor ny. MAV betűíró, Musinszky Sándor cipész, Majoros Richárd főmérnök, Spiller József százasos, Rássó Vilmos dr. orvos, Nagy Lajos asztalos.

— Ellenőrzik az uccai árusokat. Az utóbbi időben az uccákon járva árusító mozgó árusok a fennálló rendelkezések ellenére a süteményeket és cukorkákat nem fedik be így azokat szennyeződésnek teszi ki. Sok árusnak nincs is hatósági engedély. Különösen a mozik közelében tartózkodnak ezek az árusok. A közigazgatási hatóság most elrendelte, hogy ezeket az árusokat szigorúan ellenőrizzék. Ezentul senki iparengedély nélkül nem árulhat, közterületen le nem telepedhetik, tartozik minden ilyen árus a süteményeket, vagy cukorkákat tiszta ruhával lefedni. — A rendőrszemek is felügyelnek ezekre és aki a rendelkezések ellen vét, azok ellen megindítják a kihágási eljárást.

— Ma délután lesz az első őr-
órai zene a Városház étteremben. A szép őszi napoknak vége van, a futball szezon is lezárult. A Városház étterem gondoskodik arról, hogy a fiatalság megtalálja a maga szórakozását. — Ma, vasárnap délután a Városház étterem elegáns pálmakertjében felszendülnek a zenekar kedves melódiái. A siker biztosítva van.

— Földhöz juttatott hadirokkantak és özvegyekhez! Hadirokkantak és özvegyek, kiknek az OFB. földhöz juttatott és sorszámaikat is megkapták, a földjeik kijelöléséhez

deje üzik, nagy összegek eltulajdonításáról lehet szó.

A hávizsgálát állítólag mintegy 40.000 pengő hiányt állapított meg eddig, a főkapitányságon azonban úgy tudják, hogy nagyobb összegre taksálják a szövetkezet károsodását.

A rendőrség megállapítása szerint Nikics István 140.000 pengőt tulajdonított el bűnös úton a szövetkezetétől, ugyancsak 140.000 pengőre megy az az összeg is a főkapitányság adatai szerint, amit Rotter Rudolf elsikkasztott. Ilyenformán tehát eddig 280.000 pengőre tehető a hiányzó összeg.

Az, hiszik, hogy a két letartóztatottnak még más bűntársai is vannak. A szövetkezetre nézve a legkellemetlenebb a bűnyűgynek az a része, hogy sem Nikicsnél, sem pedig a most letartóztatott Rotter-nál nem találják az elsikkasztott összegeket.

Ezek arra hivatkoznak, hogy három esztendő alatt lassankint felhasználták a maguk céljaira a bűnös úton szerzett pénzt és tudni sem akarnak arról, hogy a sikkasztott összeg bizonyos részét félretették volna.

Rotter 42 éves, körülbelül 15 éve áll a Hangya alkalmazásában és védekezésül azt adja elő, hogy havi jövedelméből nem tudott megélni, végső szükségében a szövetkezet pénzéhez nyult és havonként az elsikkasztott összeget mindig felhasználta.

— Munkaképes hadirokkantakat keres a debreceni pénzügyigazgatóság. A debreceni pénzügyigazgatóság egy ideiglenes kiegészítő szolgát, napszámot fogad fel s ennél a pénzügyigazgatóság a munkaképes hadirokkantakat, valamint a végelbánás alá vont állami altiszteket és szolgákat előnyben kívánna részesíteni. Kérvényeiket a végelbánás alá vont állami altisztek és szolgák volt hatóságuk, illetve hivataluk útján, a rokkantak és más kérvényezők pedig közvetlenül nyújtsák be a pénzügyigazgatóságnál. A kérvény születési anyakönyvi kivonattal, az előéletüket igazoló erkölcsi bizonyítvánnyal, rokkantsági igazolvánnyal felszerelve ez évi november hó 30-ig nyújthatók be. Később beérkező kérvények figyelembe nem vétetnek.

— Megszűnt iparok. A múlt héten a következők szüntették meg iparukat. Bleier József szobafestő és mázó, Weisz Jenő tejtermék-, zöldség-, főzelékkereskedő, Varga József sütő, özv. Geiger Józsefné sütő, Debreceni Közetítő Bank pénzkölcsön közvetítő, dr. Márfi Ede berautós, Riesz Miklós kocsi-gyártó, Varga Ferenc fuvaros, Nemes Izsó sertésközvetítő, Zákány Józsefné kocsmáros, Berkovics Andorné fehérnemű és műhímző, Asztalos Endre fuvaros, Balogh Imréné fűszer- és csmegekereskedő, özv. Mihalovics Ignácné kávé-mérő és kifőző, Jakab Antal vendéllős, Schwartz Regina szatócs, Papp Andorné szatócs, Prém János csizmadia,

Nyakkendő, nyaksalak
és kötöttárak óriási választékban
BREIDER rövidáruüzletében
Szent Anna u. 2.

LENGYEL
FEST, MOS, TISZTÍT
Csepő-utca 28

Divatos köölt angol costum
KABÁT
MELLÉNY
PULLOWER
Márton Gyula és Fianal

Fürdőszoba tükrök,
nickelozott polcok gyári árban kaphatók
Sipkovits tükörgyára
Telefon 356.

Legszebb **KALAPOK**
KORNFELD uri divatházban
(Bika épület)

Külföldi filmgyarak
részére keresünk

filmszínésznőknek
és
filmszínészeknek

alkalmas egyéneket.

Válaszbélyeges levélbeni
megkeresésre kimerítő
értéstitést küld:

International Film Artist Cen-
tral Budapest, Jozsef körut 26

24 havi részletre
varrógépet, kerékpárt
és gramofont kaphat
Molnar Testvérek
a Nagytelomnál. Telefon 772

**Szücsök és
szőrme kereskedők
figyelmébe!**

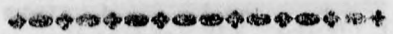
A Telchmann Béla üzletében leltározott

különféle
szőrme árak

1927 november 22-én,
kedden délután 5 óra-
kor fognak a **Piac ucca 83.**
szám alatti üzlethelyiségben egy tétel-
ben vagy tételenként a legtöbbet
ígerőknek közszpenzfizetés ellenében

eladatni.

Idegesség, lejtás, álmatlanság, szédülés, bágyadság, levertség, félelemérzések eseteinél a természetes „Ferenc József” keserűviz kitűnő hájszer, amely az emésztő szervek legtöbb részéből eredő zavarokat gyorsan megszünteti és visszaadja a testnek és szellemnek régi munkaképességét. — Orvosi szaktekintélyek megfigyelték, hogy a **Ferenc József** víz öreg embereknek is enyhén, kellemesen és megbízhatóan hat. — Kapható gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben.

— **Kulturdélután az Iparoskörben.** Az Iparoskörnek vasárnap délután 4 órakor az ipartestület dísztermében rendezendő kulturdélutánján Farkas Győző evangélikus lelkész „Új emlékeim” címen fog előadást tartani. Műsoron szerepel még ezenkívül Balogh Mancika is, aki költeményeket szaval és végül Nyíga Károly és neje, akik hegedűn illetve zongorán magyar és klasszikus darabokat fognak játszani. Az élvezetesnek ígérkező kulturdélutánra, melyre beléptidij nincs — ismételten felhívjuk az iparosokat, valamint a nagyközönség figyelmét.

— **Orvosi hír.** Dr. Verzár Gyula, a Tisza István Tudományegyetem fül-, orr- és gégeosztályának vezetője városi rendelőjét Hunyadi ucca 17. szám alatt (II. emelet) megnyitotta. Rendel: d. u. 3-4-ig.

— **A Nyugat** november 16-i számát Földi Mihály tanulmánya vezeti be Révész Béláról, akinek írói jubileumát most ünnepli a magyar irodalom. Schöpl'n Aladár Hatvány-Ady levelezéséről ír cikket, Tersánszky J. Jenő pedig a Kossuth-szoborról ad kritikát. A szám széprodalmi részében Kosztolányi Dezső elbeszélését, Szép Ernő egyfelvonásosát, Szini Gyula Jókai regényét, Tersánszky J. Jenő önéletrajzát, Füst Milán s Reichard Piroksa verseit találjuk. A Nyugat előfizetési ára negyedévre 10.— pengő. Minden régi és új előfizető ingyen kapja meg Beck Ö. Fülöp remek Ady-plakettjét, melynek bolti ára 30.— pengő lesz. Kapható Hegedűs és Sándor r.-t. könyvkereskedésében, Piac u. 34.

— **Világvárosi, művészi a „Papagáj”** (Budapest, Erzsébet körút 33.) nemzetközi műsora. **Oláh Gyártás Mihály** igazgató oly változatos, remek kabaré, varieté és tánc számokat adt elő, hogy minden este zsúfolva van a kedves, intim nivós helyiség. Senki se mulassza el — ha Budapesten van — egy estét a „Papagáj” izléses, előkelő vidámságban résztvenni. Ott látható az igazi párisi hangulat.

— **Ujjaita fiatalító eljárást** találtak Franciaországban az autógumiknál, mellyel a pneut nemcsak javítják, hanem ujjaalakítják. Ezt az úgynevezett „Fit” féle eljárást egyedül Bálint Ernő mérnök, Budapest, V., Arany János ucca 15. — (Telefon: T. 149-64.) alkalmazza nálunk.

— **50% vasúti kedvezményt** is megtakaríthatja, mert olcsóbban sehol sem vehet jó angol árut, mint Fischer Adolf és fia, Piac u. 61. sz. alatti 50 éves cégnél. Téli-kabát, felöltő, öltöny szövetekben legelegánsabb raktárt találja.

— **Zenekedvelők I. bérlet.** November 25. Ada Sári, a világhírű olasz operaénekesnő. II. bérlet december 1. Dr. Dohnányi Ernő és a Melles-Kárpáthy vonósnégyes. — Napjegyek korlátolt számban Mészánál.

— **Hó- és sárcipők javítását** legjobban készítik Molnár Testvérek, Nagytemplomnál. Telefon 727.

— **Villannyal varr ön? A Singer** motor megkíméli önt a fáradságtól, hogy varrógépét lábbal hajtsa! Sziveskedjék valamelyik Singer fióküzletben a Singer motor bemutatását kérni. Vételkényszer nincs.

— **Tükrögyártás, üvegsziszolás, kirakatok tükrözése.** Sipkovits Szív u. 14-15. Telefon: 356.

— **Perzsaszőnyegek szakszereű javítását** megbízhatóan, jutányosan vállalom. Elsőrendű kivitelű szőnyegeket bármilyen méretben készítek. Jablonszkyne, József kir. herceg ucca 40. sz.

— **Legjobb német zseblámpa** elemek, hüvelyek Molnár Testvéreknél, Nagytemplomnál. Telefon 7-27.

— **Legelegánsabb ruhákat** készít szolid árakért Szabó László férfizabó, Széchenyi ucca 1.

— **Anyukám, ne mondd, hogy apukám.** — Láttad-e már a várost? — Fog magá még én utánam sírni... — Ölelj, szeress. — Tedd rá. — Egy csók nem nagy dolog ám! — Akár a mamája. — Csókolnám az ajkát. — Ne mondd, hogy nem szeretsz... — Katóka, ha belekóstolna. — Szerelmemnek rózsafája. — Gyűlölöm magát stb. legújabb táncslágerek kaphatók **Hegedűs és Sándor** r.t. zeneműkereskedésében, Piac ucca 34.

Bélyeggyűjtés

A DEBRECENI BÉLYEGGYŰJTŐK EGYESÜLETÉNEK HIVATALOS KÖZLEMÉNYEI

Rovatvezető: Békés István.

A ma négy hete megnyitott Első Debreceni Bélyegkiállítás hatalmas propagandamunkájának egyik legjelentékenyebb eredménye a mai naptól kezdve minden vasárnap e helyen megjelenő bélyegrovat, melyben a Debreceni Bélyeggyűjtők Egyesületének népszerűsítő írásai, szakcikkei és hivatalos közleményei jelennek meg.

A magyar vidéki napilapok közül a Debreceni Független Ujság talán az első, mely a bélyeggyűjtés sportjának terjesztésére állandó teret enged. A debreceni filatelisták pedig minden erejükkel azon lesznek, hogy ezt a kínálkozó alkalmat legteljesebb mértékben felhasználják a bélyeggyűjtés és különösen a debreceni filatelia fejlesztésére. A legkiválóbb debreceni bélyeggyűjtők ígérték meg közreműködésüket, hogy rovatunkat mennél érdekesebbé és változatosabbá tethessük. Gondoskodni fogunk arról, hogy az ifjúsági gyűjtés rendszeresítése terén is érdemesen munkálkodhassunk a sajtó nyilvánosságának segítségével. Pontos filateliai hírszolgálatot szándékozunk bevezetni, amely a leglényegesebb bel- és külföldi eseményekről tájékoztat. Különleges súlyt helyezünk az egyesületi élet kiépítésére és reméljük, hogy a „Bélyeggyűjtés” kedvelt és olvasott rovata lesz Debrecen és a vidék filatelistáinak.

Minden filateliába vágó szakkérdésre ebben a rovatban készséggel válaszolunk és ilyen irányú leveleket a Debreceni Független Ujság szerkesztőségének címére „Bélyeggyűjtés” megjelöléssel lehet beküldeni.

Egyesületi hírek

A D. B. E. e hó 13-án tartott választmányi ülésén az egyesület új hivatalos helyiségül a **Márkus-léle Városláz-étterem** külön termét jelölte ki, ahol minden szerdán

este fél 9 órakor taggyűlést tart a D. B. E. A taggyűlések programja a következő:

1. szerda: szakelőadás.
2. szerda: családi összejövetel.
3. szerda: ingyen sorsolás.
4. szerda: bemutatók.

A program folytatódáson ismétlődik és természetesen minden gyűlésen idő és alkalom lesz a cserére is. Ezenkívül a régi hivatalos helyiségben: **Gazdák biztosító intézete, Városi bérház, Piac u. 26.** a hónap minden 2. és 4. vasárnapján d. e. 11 órakor barátságos összejövetelt rendezünk, amelyen az Ifjunagot is szívesen látja a DBE és annak részvételével az egyik vasárnapon külön nagy ingyen sorsolást is eszközöl.

A D. B. E. felkéri ezúton is tagjait, hogy a gyűléseken és összejöveteleken minél nagyobb számban — a családi összejöveteleken családtagjaikkal együtt — vegyenek részt, mert csak így remélhető a most megerősödött filatelia élet továbbfejlesztése és megerősödése Debrecenben. Vendégeket tagjai ajánlására mindig szívesen lát a D. B. E.

Az **Ady-emlékbélyeg** az Ady-társaság kívánságára az e hó 27-én rendezendő debreceni Ady-ünnepségekre jelenik meg a D. B. E. kiadásában és csak közvetlenül az ünnepségek előtt kerül forgalomba. Ára darabonként 10 fillér és előjegyzéseket máris elfogad e rovat utján az egyesület.

A **bélyegkiállítás emléklapjai és oklevelei** rövidesen elkészülnek és a résztvevők és nyertesek között kiosztásra kerülnek. A késés oka: a tervező művész minden egyes lapra kézzel írja be a neveket és kéziratjával díszíti az egyes lapokat. Kérjük tehát rövid ideig még az illetékesek szives türelmét.

SPORT

Vasárnapi program

Két amatőr bajnoki mérkőzést játszanak le vasárnap a keleti körületben, Debrecenben a Diószegi úti pályán a

DVSC—DEAC

mérkőzést játszik le és a két jóképességű csapat találkozása heves és szép küzdelmet ígér. A vasutasok nagyobb technikájával szemben az egyetemisták erősebb fizikuma egyenlítő ki a mérleget és az eredmény is ennek megfelelően döntetlen lehet. Bíró: Nagy Dániel.

Kisvárdán a BUSE—KSE mérkőzés csak abban az esetben kerül lejátszásra, ha a bíró a pályát bajnoki mérkőzésre alkalmasnak találja. Lejátszás esetén a helyi csapat győzelme bizonyosra vehető. Bíró: Balla Zoltán.

A I. profiliga vasárnapi mérkőzései során a Bocskay tartalékos és merészen átcsoportosított csapattal veszi fel a küzdelmet a Bástya ellen. A debreceniek pontszerzése nagy meglepetés lenne. A Bocskay összeállítás a következő: Farkas—Molnár, Keviczky—Varga, Fejér, Szolárszky—Markos, Vampetics, Siposs, Seiden, Mertin, Bíró; Bronkay Gábor. — A többi mérkőzést Budapesten játszik le; a részletes program a következő: Ferencváros—III. ker. Hungária—Budai 33. Sabaria—Nemzeti. Vasas—Attila. Ujpest—Kispest.

Felhívom a DMTE birkozószakosztályának összes tagjait, hogy hétfőn este 7 órára a clubhelyiségben tartandó szakosztályi ülésen saját érdeklükben pontosan jelenjenek meg. Előadó.

Felhívom a DMTE football szakosztályának tagjait, hétfőn este 8 órára pontosan jelenjenek meg a clubhelyiségben tartandó rendkívüli szakosztályi ülésen. Intéző.

SZÍNHÁZ

MŰSOR.

SZOMBAT: **Oroszország.** Dráma. C) bérlet.

VASÁRNAP délután: **Borcsa Amerikában.** Zenés játék. Este: **Mágnás Miska.** Operett. Bérletszűnet.

HÉTFŐ: **János vitéz.** Daljáték. A) bérlet.

KEDD: **Bob herceg.** Operett. B) bérlet.

SZERD délután: **Repülj fecském.** Operett. Ifjúsági előadás. Este: **Bob herceg.** Operett. C) bérlet.

CSÜTÖRTÖK délután: **Az ots/ot.** Daljáték. Este: **Borcsa Amerikában.** Zenés játék. Bérletszűnet.

A színházi iroda hírei:

Ma, vasárnap délután fél 4 órakor mérsékelt árakkal: **Borcsa Amerikában.** Emőd Tamás nagyszerű zenésjátéka. Elek Ica, Ferenczy Marianna, Bihari Sándor, Halasiné, Turbók Rózsi, Szirmai, Rajz János, Mihályi, Szigeti Jenő, nézőtéri mókák, felvonulások, Kiss Béla zenekarának kíséretével Szigeti Jenő a III. felvonásban népszerű angol dalát énekl.

Ma, vasárnap este fél 8 órakor Horváth Nusi felléptével rendez helyárrakkal: **Mágnás Miska.** Ren-

Ausztria legelterjedtebb

GYORS- TEHERAUTÓJA

mert minőségben, utólérhetetlen teljesítményben

Vámmérséklés folytán:

árleszállítás

Kedvező feltételek:

hosszú hitel

Austro-Daimler Konzern

magyarországi fiókja:
Budapest, VI., Liszt Ferenc tér 9. szám
Telefon: I. 995-47, T. 250-72.

BANÁN-BENOZATAI

ERETT NYUGAT, INDIAI BANÁN A LEGJOBB TAPLALÉK

DR. TELEFON: 982-85

dező: Remete Géza. Karnagy: Szathmáry Endre. Szereplők: Horváth Nusi, Torma Gusztó, Halasiné, Antók Ferenc, Fülöp Sándor, Szirmai Vilmos, Rajz János, Mihályi Ernő.

Holnap hétfőn A) bérletben: János vitéz. Elek lea, a színház közkedvelt primadonnája betegségéből felépülve, holnap, hétfőn lép fel egyik legnagyobb szerepében, a János vitéz címszerepében.

Timár Ilia minden este játszik e héten, csütörtök kivételével! János vitéz holnap, hétfőn este A) bérletben megy! Kedden B) szerdán este C) bérletben: Bob herceg, Timár Ilával.

A repülő iecském szerda délutáni előadására az iskolák az összes jegyeket lefoglalták. Az obsitos csütörtök délutáni olesó zóna-előadására jegyek holnaptól kezdve délután 4-6 óra között kaphatók 1,60, 1,40 és 1,20 P áron a színházi iroda jobb oldali pénztáránál.

MOZGÓSZÍNHÁZAK:

MOZGÓSZÍNHÁZAK: VASÁRNAP november 20. APOLLO Kizárólag csak felnőtteknek! Harry Liedtke és Estorházy Ágnes főszereplésével: Kártya és az a szony Dráma 6 felvonásban. Tingli-Tangli Egy gőli regénye 8 fejezetben A főszerepekben: Rudolf Klein-Rogge, Dolly Davis és Igó Szm. VIGSZÍNHÁZ Varázs Charleston, bohózat. Világfilm! Janet Gaynor és Charles Farrell szereplésével: A hetedik menyország Hymnus a szerelemtől 12 fejezetben. URÁNIA Kizárólag csak felnőtteknek! Két sláger: Vöröshajúak előnyben, vigjátékattrakció 7 felvonásban, a főszerepben Marjorie Dow.

A berlini Ufa nagy filmrevueje: A revuemecska. A főszerepekben: Lilian Harvey, Hans Junkermann és Szörgegy Gyula, valamint a Tiller- és Haller-görlek.

Figyelmeztetés! Hétfőtől a helyárák a következők: Páholyok 1.80 és 1.50, zsöllye 1.20, zártszék 1.- pengő, I-ső hely 75., II. hely 60., III. hely 50 fillér.

METEORBAN vasárnap: „A sejk”; világattrakció 8 felvonásban; Rudolf Valentino és Agnes Ayressel a főszerepben és a kísérő vigjátékok. — Előadások: 3, 5, 7 és 9 órakor. — Jön: „Lyon Lea”.

KÖZGAZDASÁG

Változatlan a gazbonapiac

Határidőzlet előfordult kötései: Buza: Március 31.90, 92, zárlat 32.00—0.2, Május 32.20, zárlat 32.34—36. — Rozs: Március 30.20, zárlat 30.36—38. — Tengeri: Május 25.52, zárlat 25.54—56.

Készáruüzlet hivatalos árjegyzései: Buza: tisztai 77 kg 29.95—30.10, 78 kg 30.35—50, 79 kg 30.55—70, 80 kg 30.75—90, felsőtisztai 77 kg 29.80—30.00, 78 kg 30.15—35, 79 kg 30.45—60, 80 kg 30.65—75. — Pesti vidéki rozs 28.25—28.40, takarmányárpa 25.25—25.75, felsőmagyarországi sörárpa 27.00—31.00, köles 22.50—23.50, tengeri: 24.75—25.25, zab 23.75—24.25, repce 48.00 50.00 korpa 18.50—19.00, lucerna-mag 210—230, löheremag 190—200.

Valutaárfolyamok: Angol font 27.77—27.92, Belga frank 79.55—79.85, Cseh korona 16.87—16.95, Dán korona 152.80—153.40, Dinár 10.01—10.07, Dollár 568—570.—, Francia frank 22.40—22.60, Hollandi forint 230.20—231.20, Lengyel zloty 62.85—64.15, Lei 3.49—3.54, Lira 30.80—31.—, Német márka 136.05—136.55, Osztrák schilling 80.30—80.65, Norvég korona 151.35—151.95, Svájci frank 109.90—110.30, Svéd korona 153.50—154.10.

Könyves ház.

Az e rovatban felsorolt könyvek kaphatók: Hegedüs és Sándor irodalmi és nyomdai részvénytársaság könyvkereskedésében, Debrecen, Piac u. 34.

A vallástudomány korszakos felfedezése.

Egy evangélikus lelkész számteóriákat fedezett fel az Ujtestamentomban. A Szentzellem néma, misztikus beszéde.

Tulajdonképp nem ő találta fel, de egy német tudós: Fischer Oszkár. Csak hogy míg ő csupán a számok jelentéséről adott képet, addig Marenčin szlovenszkói lelkész rájött az isteni számfigurációk tulajdonképpeni jelentésére, mely tán sohasem sikerült volna neki, ha nem veszi tekintetbe Reichenbach okkultista író ödelméletét.

Azok a dolgok, melyekről a könyv szerzője részletes művében beszámol, hihetetlenek s megdöbbentők;

van bennük valami az ezeregy éjszaka csodás misztériumból és varázsból, mellyel gyermekkorunkban lelünk fenekéig beteltünk. Ez a báj jelenik meg mostan előttünk, meglelt emberek előtt is a könyv olvasásakor, hogy gyermekkorunk függőben maradt álmaival valóra váltsa s a hitet, azt az elmosódó és gyarak füstjével telesztált hitet, újból fellebogózza, újból kivirágoztassa.

Ilyen könyv a vallástudományban még nem jelent meg a keresztyénség fennállása óta; bár a könyv csak interpretációja az Ó- és Újszövetségnek; olyan tolmácsolója, amilyen eddig nem volt sem a magyar, sem a külföldi könyvpiacra; hiszen a számteóriáknak eddig még csak a nyomában sem járt az eddigi dogmatikus keresztyénség.

Fischer nagyszerű kezdeményezése talán meghalt volna, dacára alaposágának, mert bár rájött a számok jelentésére, de nem jött rá a számok filozófiájára; megadta az ábcét, de nem vezetett rá a szavak értelmére.

Isten utai azonban kifürkészhetetlenek; úgy vezet a történelmet, hogy a rejtett igazságoknak fokról-fokra felszínre kell törniök és mindig több és finomabb táplálékot adniok az emberiségnek. Ahogy az acél, kova, tapló után jött a gyufa; a gyufa után pedig a gáz és a villamosság, úgy bukkant fel a mostani időkben az igaz keresztyénség megmentésére és megvédésére: „A kereszt birodalma”. (Hegedüs és Sándor irodalmi és nyomdai részvénytársaság kiadása, Debrecen). Jöv. 80, 356 oldal. Kapható minden könyvkereskedésben.

Gyujtani lelkeket ép úgy lehet mostan is, mint a régi keresztyén időkben, mikor a kizárásoktól és örökös háborgatásoktól mitsem félve, ép a leg jobbak önként vetették oda magukat a halálnak. Az ember azóta bár sokat fejlődött, mégis ugyanaz maradt, a lelkesedés azonban kihalt belőle. Nem azért, mintha az ember érzékenysége megcsappant volna, sőt fogékonysága még fokozódott, kultúrája még finomodott, hanem azért, mert az eszmények istennői meghaltak; a levegő belső természeté olyanná vált, hogy a fényt el nem viseli, de elfojtja.

Ezt a nagyon is elcsenevezesedett atmoszférát levegővel telíteni jött Marenčin csodálatos könyve; jött a több s nagyobb hitet felbresztetni. Sőt, jött misziót vállalni, s egy új keresztyénséget építeni a kiélt, hitét vesztett, formalizmusba merült keresztyénség helyén, mely az álmokat már el nem bírja; de hajszálmérlegén még manapság is lehetetlen el-

méleteket állít fel, amelyeket nem igazol a való.

Az új Ossendowski. Eddigi könyvei után, melyek Kelet-Ázsia rejtelmének feltárásával keltettek világszenzációt, Ossendowski A sötét Kelet árnyéka című könyvében a háború és a bolsevizmus előtti Oroszország lelki és erkölcsi képét rajzolta meg. Több éven át élt Oroszországban, mint újságíró és tudós, bejárta a roppant birodalmat nyugati határtól a Csendes-Oceánig, behatolt lakosságának titokzatos pszichológiájába, ahol a nyugat modern civilizációja és a mongol nomádok ideológiája, az orthodox keresztyénség aszketizmusa és a pogányság tarka keveredésben él a mai napig. Könyvében megírja élményeit, melyekből az olvasó szemeláttára alakul ki a felbomló Oroszország lelki képe. Az orosz falu az ő tárgyilagos szemüvegén át nézve egész más formát ölt, mint a nagy regényírók művészetével bearanyozott ábrázolásában: a sötét tudatlanság, a pogányság maradványai, boszorkányokban, varázslókban való hit, a vallásnak a babonába való lesüllyedése, vad ázsiai szokások és mulatságok, erkölcsi bomlottság és e mellett elképzelhetetlen nyomor irányítják a falu életét. A papság tudatlansága és lelkiismeretlensége szítja a babona-

Vh. 1021—1927. szám.

Arverési hírdetmény.

A debreceni kir. járásbírósnak 1927. Pk. II. 15391. számú végzése folytán 463.26 pengő tőke a fizetett összeg betudásával, ennek megítelt kamattal 91.52 pengő eddigi és a még felmerülő költségek behajtása végett Debreceni Ref. Egyház-község által képviselt dr. Szabó Ferenc javára alperes ellen 1927. november hó 22. napjának délelőtt 11 órakor Debrecenben, Hatvan utca 1—3. számú háznál 1320 P. becsült ingók u. m.: zongora, kredenc stb. bírói árverésen a legtöbbbet ígérőnek esetleg becsáron alul is eladatnak az 1881. évi LX. t. c. 107. és 108. §. értelmében.

Debrecen, 1927. október hó 31. napján.

Zuna Kálmán bír. végrehajtó

Felmondás miatt megszűnik HERCZEGANNA

női felöltők áruháza

Piac ucca 41. szám.

Feltűnő olcsó árban vásárolhat!!

Saját érdekében győződjön meg!

Kelet-Magyarország legnagyobb és legdusabban felszerelt

férfi-, fiuruha áruháza

MAGYAR RUHAIPAR

Debrecen, közvetlen a Bika-szálló épületében

ságot, erről különösen sötét képet rajzol Ossendowski. A művelt osztályok elszakadtak a néptől, nem törődtek vele, sőt lenézték és kiszákmányolták, maguk rabjai voltak a babonának, fantasztikus miszticizmusban, tobzódó sátán-kultuszban hallgattatták el belső meghasonlásukat. Szélhámos álprófétákban hitték muzsikok és uraik egyaránt, ezek közül hatalmas arányokban emelkedik ki Raszputin, a lótolvaj, orgyilkos és próféta különös alakja. Ez a babona elhatott fel az udvarig, Raszputin hatása alá került a cárnő, majd a cárt, valami megmagyarázhatatlan hipnotikus hatással volt az emberekre s különösen a nőkre, amíg megcsontított holttestét ki nem húzták a Néva jege alól. Ezek alatt a babonás jelenségek alatt, melyek ellen meddő harcot vívtak az ország legjobbjai, ott volt az arisztokrácia féktelen tobzódása az érzelmeik örömeiben s az egész birodalmat végigözönlötte az alkohol áradata. Oroszország süppedő talajon állt kolosszus volt már a háboru előtt. Ezt a szörnyű talaj-süppedést írta meg könyvében Ossendowski, megmutatva, hogy csak egy lökéstre volt szükség s az egész nagy birodalomnak össze kellett dőlnie. A háboru aztán megadta ezt az utolsó lökést. Ossendowski az orosz forradalom és bolsevizmus drámai előzményeit írta meg új könyvében, mondhatni érdekesítőbb, amit eddig erről a témáról írtak. A magyar kiadás fordítója, Balassa József stílusban tökéletes munkát végzett, a Franklin-Társulat pedig a régebbi Ossendowski-könyvek kifogástalan izlésű kiállításában hozta a magyar könyvpiacra.

Az antikrisztus csodája. Lagerlöf Zelma legszelebben koncipált regénye Az antikrisztus csodája, a modern világ éposza, mely legáltalánosabb érvényű ellentétében ragadja meg a mai emberiség életét s ennek megvilágításában leplezi le az alapösztönök munkáját a tömegek és az egyes emberek sorsának mozgásában. Egy szép legendából indul ki: egy római templomban szentéletű, harcos keresztény szellemű barátok őrzik ősidők óta a gyermek Jézus csodatevő ezüst szobrát. Egy fantasztikus angol nő ellopja ezt a legendás szobrot, helyébe téteti csalódásig hasonló másolatát. Ez a hamisítvány az Antikrisztus jelképe, attól fogva, hogy az igazi szent jelkép Krisztus helyébe kerül, megtelik a világ szenvedéssel, elégedetlenséggel és harccal. A harc a forró, szikkadt Szicília földjén folyik: Krisztus előharcosai, az egyház, a hívő lelkek a tulvilági élet boldogságával vigasztalják a nyomorgó népet, az Antikrisztus pártja a földi élet boldogulásának ígéretével szítja az elégedetlenséget a forradalom hófokára. Egy színes, mozgalmas történet keretében a modern szociális probléma adja a regény hátterét, az előtérben pedig egy bübájosan szép, naiv hitű szicíliai leány és egy szocialista népvész szerelmi története ragyog a költészet vakító szépségében. A két főalak körül ott mozog a szicíliai kisvárosi és falusi élet számtalan alakjaival, festői népszokásaival, babonás vakbuzgóságával és romantikus nyomorával, — még a briganti világ alakjai sem hiányoznak belőle. Lagerlöf poézise ebben a regényben fejtett ki legnagyobb magasságaira s ebben nyilvánul ki legteljesebben a minden emberi szenvedéssel együttérző mély szelleme. A nagyszerű regényt Pogány Kázmér kifogástalan fordításában, igen szép kiállításban adta ki a Franklin-Társulat.

Maupassant: Vizen. Új kötettel gazdagodott Maupassant műveinek az Athenaeum kiadásában megjelenő sorozata: a napokban megjelent „Vizen” című híres utirajz-gyűjtemény. A novellairás nagymestere, a rövid történetek, különös esetek legnagyobb művésze a Földközi tengeren tett utazását mondja el ebben a rendkívül érdekes és romantikus miliójú művében. Nehéz eldönteni, miben rejlik e tökéletes kis rajzok varázsa, annyira egy és szétörhetetlen valamennyi. Az író, nem tesz mást, minthogy napról-napra leírja, amit a hajón, a vizen, az egen lát: de ahogy ő lát, az a zseniális ember látása, csupa eredetiség és meglepetés. Tartózkodó, komoly szavai mögött oly mélyre látunk az emberi lélekbe és a természet életébe, amilyenre kevés író tud látni. A teljes magyar Maupassant új kötetének fordítása Benedek Marcell kitűnő munkája, amely az eredeti

minden szépségét hiven adja vissza. A kötet ára 3.40 pengő.

Nagy József: Modern gondolkodás. Az Athenaeum kitűnő „Élet és tudomány” sorozatának legújabb köteteként most jelent meg Nagy Józsefnek, a pécsi egyetem kiváló filozófiai tanárának: „Modern gondolkodás” című könyve. A szerző ebben a munkájában mindvégig lebilincselő módon, a stílusnak tudományos irodalmunkban szokatlan művészetével a modern ember ama jellemvonásait és gondolkodásának ama formáit ismereti meg olvasóival, amelyekben eltér antik és középkori elődeitől. Három nagy témát választ a demonstrálásra: a valóságot, az igazságot és az ember eszméjét s ezeken mutatja be, miben és milyen mértékben más a modern világnézet, mint a megelőző kor-szakoké. De nem elégszik meg a konstatacióval, hanem egyúttal ennek a világnézetnek kritikáját is adja: feltárja eredendő gyöngéit, amelyek végül is abba a krízisbe sodorták a modern világnézetet, amelyben ma mindnyájan szenvedünk. Ez a könyv a polgári kultúra diadalutjának és belső tragédiájának történetfilozófiája. Mindenkinek el kell olvasni, aki világosan akar látni korunk eszméinek zürzavarában. Az izlésesen kiállított kötet ára 6.20 pengő.

ELSŐ DEBRECENI

PARKETTGYÁR

készítés legolcsóbban szállít minden méretű tölgy és bükkfa

PARKETTET

Le rakás! Gyalulás!

Gár: Széchenyi u ca 48
Iroda: Piac ucca 9. sz.

Rendelés felvétel telefon: 7-33

A debreceniek találkozóhelye

Budapest legelsőrendű, modern családi szállója az

István Király szálloda

VI., Podmaniczky-utca 8.

Mérsékelt árak, figyelmes kiszolgálás, modern berendezés, központi fűtés, melegvízellátás, lift.

A Nyugati pályaudvar közelében.

Prima száraz, bükk és tölgy

tüzifa

hasáb-san vagy felaprítva Porosz kőszén, bánya kőszén telepen vagy hazaszállítva legolcsóbb a Faforgalmi Részvénytársaságnál Végott fát replombált zárt kocsiban szállítunk Telefon 156. Salétromuca 5.

1561—927. vh. szám.

Árve si hirdetmény.

A debreceni kir. járásbírósnak 1927. Pk. II. 28.816. számú végzése folytán 500.— pengő tőke a fizetett összeg betudásával, ennek megítelt kamata, 86 P 57 fillér eddigi és a még felmerülő költségek behajtása végett dr. Székely Gyula ügyvéd által képviselt Schweiz Seidengase Fabrik A. G. javára 1927. évi december hó 1. napjának délután egyegyed 1 órakor Nagylán, Arpádtéren 1100.— P becsült ingók, u. m. zongora, bőrgarnitúra, házbutorok, stb. birói árverésen a legtöbbet ígérőnek esetleg becsáron alul is eladatnak a z 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. §§. értelmében.

Debrecen, 1927 november hó 8-ik napján.

Szilágyi Lajos bir. végrehajtó.

Átköltözés
miatt

rendkívül olcsó árban

bocsátunk egyes párokat eladásra:

8.50

10.--

12.50

15.50

16.50

17.25

Pengő árban és feljebb

TURUL cipőgyár fiókja

Debrecen, Piac- és Szent Anna u. sarok.

Kókuszfutó

elsőrendű minőségben nyerszínű és színes

65 cm széles P 4.40-től
90 cm széles P 6.—től
120 cm széles P 9.—től

Futószőnyeg

65 cm széles jutafutó P 2.40-től Nyírott és más minőségű finom futószőnyegben dúsz választék.

Függöny

művészi kivite ben, 1 ablak 2 szárny, 1 draperia P 9.—től.

Hócipő

gyári l. rekat

Lino'eum és Szőnyegház

HAAS LIPÓT

Ferenc József ut 58.

Telefon 9-63.

Szőnyegek legolcsóbb beszerzési forrás. Kedvező fizetési feltételek. LŐRINCZ SZŐNYEGÜZEM Szoboszlai-ut 11/B.

Telefon 13-70

Telefon 10-70

FEKETE LAJOS

lakatosmester

műhelyét Piac ucca 66. sz. alól áthelyezte saját házába

Nemzetor ucca 6. szám alá.

Bejárát Arany János ucca és Miklóss ucca felől.

25159/1927. II.

Hirdetmény

a nem állami felügyelet alatt álló ménék megvizsgálásáról.

A városi tanács értesíti a város érdekelt közönségét, hogy a nem állami felügyelet alatt álló ménék megvizsgálását az arra alakított bizottság folyó évi november hó 30-án délelőtt 9 órakor a m. kir. állami ménetelep laktanya Balmazújvárosi ut felőli térségen meg fogja vizsgálni.

A városi tanács felhívja azokat, akik tenyészméneiket köztenyésztésre kívánják használni, hogy a jelzett határidőben tenyészméneiket a jelzett helyre a bizottságnak leendő bemutatás végett vezessék elő. A vizsgáló bizottság a köztenyésztésre alkalmasnak talált tenyészmének részére a törvényben előírt tenyésztési igazolványt nyomban kiadja.

Figyelmezteti a városi tanács érdekelt gazdaközönségét, hogy az a tulajdonos, aki tenyészigazolvánnyal el nem látott apaállat másnak tenyésztési célokra átengedi, vagy az, aki ilyen állapotú másnemű állattal együtt közös legelőre kihajt, de úgyszintén az is, aki köztenyésztési célokra használni szánt apaállatát vizsgálat végett a kitűzött határidőben elfogadható ok nélkül elő nem vezeti, kihágást követ el, amely kihágást az 1894. évi XII. t.-c. értelmében az elsőfokú közigazgatási hatóság az igazolvánnyal el nem látott, illetve elő nem vezetett tenyészméneknek a kiherélését is elrendelheti.

Az idevonatkozó szabályok betartását az államrendőrség és a m. kir. csendőrség közegei ellenőrzik. Debrecen, 1927. évi október hó 29.

Debrecen város tanácsa.

MICHELIN PNEU
autószerelések, "FORD alkatrészek
legolesőbban
NAGY JOZSEF
nagykereskedése
Budapest, VI., Andrássy ut 34. sz.
Telefon: Teréz 221 97.

Versenyen kívüli árak!

BÉKE ÁRUHÁZ

Szent Anna ucca 2. sz.

Nyers molinó	75 P
Vászon	90 P
Mosott sifon	1 20 P
150 cm széles lepedő vászon	2 25 P
180 cm széles paplan lepedővászon	3 95 P
Damaszt ágyhuzat	2 15 P
Angin	1 25 P
Divat flanel	1 65 P
Kosmanosi zsinórvelez	2 15 P
Tennis flanel 75 cm széles	1 10 P
Gyapju kasán	5 25 P
Gyapju eolín	4 75 P
Taftalin	4 0 P
Crépe de chine Ia	7 98 P
Selyem shawl	2 40 P
Virágos cloth paplan Ia	25 - P

Rövid és kötöttárak nagy választékban!

Schiffer József
üvegsziszolda és tükörgyártási telepe
Csapó ucca 19.

!! FIGYELEM !!

A legjobban bevált

IDEAL
tolyonégő
KÁLYHÁK

mindenféle kivitelben kizárólag csak

Bakos István
Csapó u. 86.

sz. alatti vaskereskedésben kaphatók, hol ugyan csak mindenféle tüzelvények, háztartási cikkek és mindenféle szerszámok árulnak a legjutányosabban szerelőkkel!

Épület- és butorvasalások,ournérok

BÉSZLER LAJOS
nál Széchenyi ucca 2

Ingyen
szén, kap

kap bárki egy próbafűtéshez, hogy meggyőződjön a berentei szén jóságáról, mely teljesen szagtalan és salakmentes. Ára házhoz szállítva 3 P 40 fillér.

Telefon 13-47.

HAZAI SZÉN
és
TÜZIFATELEP
H. d ucca 16. szám
Kőraktár udvar.

Valódi PERZSAK

és másféle szobaszőnyegek, ágyelők és összekötők, különféle futók, hencserátvetők, ágy és asztalterítők, függönyök, paplanok, takarók, butorszövetek, kókuszfutók és lábtörők, linoleum, lópkroce, halinák, angorabőrök

óriási választékban megkezdtek!

„Takarékosság” könyvecskével lehet részletre vásárolni.

Horn és Erdélyi Debrecen, Kossuth u. 19

Csokonai színházzal szemben

!! Szabott árak !!

Zongoravásárlók figyelmébe!

Egyesek használt zongorákat felrészítve újak gyanánt adnak el és silányabb minőségű gyártmányt a cégjegy hamisításával jobb, sőt némelyek elsőrendű gyártmányként hoznak forgalomba, magasabb árak elérhetése céljából; amellett a hamisítványt az eredeti gyártmánnyal is olcsóbban árúsítják. Ily esetben a zongorát két szakértő zongorakészítővel kell megvizsgáltatni, akik írásban állapítják meg a hamisítás tényét, azután pedig az eladó értesítése nélkül bünvádi feljelentés teendő, Budapest és környékén a főkapitányságnál, vidéken a rendőrség vagy csendőrségnél. Ilyenmő perekben a bíróság minden bizonynal megítéli a vevőnek igényjogosultságát a felmerülő összes költségeknek eladó általi megtérítésére és azt is elrendeli, hogy a hamisítvány helyébe eredeti gyártmány szállíttassék. Az eladótól követelni kell a fényüzési adót is feltüntető számlát és a M. Kir. Állampénztár hivatalos nyomtatványán kiállított fényüzési adó lefizetését igazoló bécát (privát féltől vásárolt hangszernél a M. Kir. Állampénztárnak a fényüzési adó lefizetésére vonatkozó hivatalos igazolását). Minden zongora, tekintet nélkül értékére, fényüzési adóköteles. A fényüzési adó nem fizetése miatt az eladó az adó huszszorosával bírságholható, melyre esetleg egy zongora teljes értékét ráfizetheti, de a vevő is megbüntettetik. Vásárlásnál ügyeljünk tehát fentiekben kívül: a vételárra (melyet rendszerint fényüzési adó nélkül mondanak be s csak üzletkötés után említik a fényüzési adót), valamint a részletüzletnél arra, hogy a tőke és kamat teljes kifizetésével (ami előre könnyen kiszámítható) milyen drága a hangszer. Nem elég, ha tiz vevő közül csak egy vásárol esetleg előnyösen.

Kapcsolási vázlatokat, díjtalan szakfelvilágosítást ad a
budapesti Barta és Társa rádiós cég

helyi képviselö

Simon Jenő rádió-, villany-, gramofonszaküzlete

József kir. herceg ucca 3. szám. — Telefon 13-22.

Munkások !!! Polgárok

Vonuljatok fel a drágaság ellen a

Mechanikai Fehérnemügyár
üzletébe Csapó ucca 11

Ahol

Női himzett ing 1 P 30 f.

Női himzett nadrág 1 P 30 f.

Finom cérnaze'ir ing 2 gallérral 5 P 20 f.

Selyemeleju ing 2 gallérral . 5 P 50 f.

Csak a

Mechanikai Fehérnemügyár
üzletében Csapó ucca 11

!!! C I M R E V I G Y Á Z N I !!!

Ne tépelődj,
meglesz vágyad,
Palma
sarok védi lábad,
Idegeid, drága
cipőd,
3 áig fogy
el 1-2 pengő.

Szenzáció
AJÁNDÉKTÁRGYAK
ALBUMOKBAN és
FÉNYKÉPEZŐGÉPEKBEN
BERZEKY
fotóbrzo Ferenc József ut 38. (az udvarban)

AUTO PNEUMATIK
ujjaalakítása és javítása
»FIT« rendszerrel!
Balint Ernő
okleveles mérnök
Budapest, V., Arany János u. ca 15.
Telefon: T. 149-64.
Uj gummik eladása.
Helyi képviselőket keresek!

OLCSÓ ÁRAK!
Ne vegyen kalapot addig,
amíg meg nem nézte
M. Nagy Mihály
fé fi és női kalap nagy raktárát
Csapó u. 17. Színház utjátjáró
Alakítások gyorsan és pontosan készíttetnek.

„Takarékosság”
vásárlási könyvecskéjével készpénzáron 6 havi hitelt vásárolhat a
FRICI kalapszalomban

Cserépkályhák
ugy saját, mint külföldi gyártmányu beszerezhetők
TÓTH LAJOS
kályhagyártási telepén
Károly Ferenc József ut 8. szám.
(Margit-térdő átellenesen.)

SINGER
varrógépek
rég bevált jó minőségben
Kedvező
fizetési feltételek
SINGER VARRÓGÉP
RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
Debrecen, Piac-utca 79.

KÉPKERET

ÜVEG-, PORCELLÁN
és KÉZTÁRGYAK
állandó nagy raktára

vitéz GAÁL LAJOSNÁL
Szent Anna ucca 5 szám.

ÚJ KÁVECSARNOK MEGNYILT!

Belvárosi Tejivó
Simonffy ucca 7

Reggeli és uzsonna-készítők
Tejes ebédek és vacsorák
Friss sütemények állandóan fel-
szolgáival.

Tiszta, izletes és olcsó!!

PATKÁNY,

egér, poloska és
svábbogár irtószor
törvényesen védve, nagyon
olcsón kapható

Stern festéküzletében
Piac-u. 10., a Bikkával szemben.

Tölgyoszlopok

2 métertől 3-5 méterig, kapufél-
tárnak, lépcsőnek kitűnően alkal-
mas. Jutányosan beszerezhető

Ispoláyi ucca 3/b.
Bartha fatelepen

Elsőrendű minőségű butorokat

hálók, ebédők, konyhaberende-
zők, uriszobák, bő garnitúrák,
mindenféle kárpitos cikkek
nagy választékban olcsó árak
árak mellett, kedvező részletfizetésre is
Fenyves butorúháza
Kistemplomúat.

Tűzifatelep

villamos fűrészelő- és aprítóbe-
rendezéssel, részvénykerettel együtt
eladó.

Cim a kiadóban.

Hatóságilag engedélyezett végkiárúsítás a jelenlegi helyen üzletfelosztás miatt

Nádudvary Lajos cégnél

Ferenc József ut 26. sz. alatt

ahol az összes raktáron levő gyalpu férfi és női ruha szö-
vetek, selymek, vásznak, schifonok, asztaineműek, zefírek,
kana vásznak, kartonok, barchetek, kazánok, kötött áruk,
harisnyák, keztyűk, esőernyők, csipkék, mindentéle rövid
árak, bőr redikülök és minden itt fel nem sorolható cik-
kek a legolcsóbb gyári áron szerezhetők be, csak rövid
időig amíg a készlet tart.

Legegyszerűbbtől a legfinomabbig SZÜCSÁRUT

legolcsóbban
ALTMANNAL szerezhet be
Goldsteln Karolina mellett.

LIBÁNDY A.

modern gépekkel felzerelve fest, mos, tisztít
legolcsóbban.
Vidékieknek postán soronkívül. Témogunkát vállalok
Debrecen, Péterfia u. 4
Gyászruhákat 24 óra alatt készítik.

Babikabátok, gyermekruhák,

Babiruhák, gyermekkabátok

gyönyörű kivitelben
feltűnő olcsón a

GYERMEKDIVATHÁZ VÁROSHÁZ ÉPÜLET, FŐKAPU MELLETT

KOLLARI BŐRLEMEZ

1000 évtized óta legjobban bevált
tetőfedőanyag
Kapható: Batogh Dávid Fa-
kereskedelmi R.-t.-nél Debrecen.

Bőrönd és redikül

készítését és javítását jutányosan vállalom.
SZILÁGYI bőröndös, SIMONFFY U. 5.

Őszi glacc, svéd és szarvasbőr KEZTYŰK

óriási választékban SCHÖN SÁNDOR

kesztyű, kötszer és orvosi műszertárában
DEBRECEN, PIAC U. 14. Csapó u. sarok. Telefon 11-55.

Varrógép, gramofon, rádó, kerékpár és zsetre i csillár ROSENBERG és HAMMER

Debrecen, Piac ucca 8.

HÁZIASSZONYOKNAK, MENYASSZONYOKNAK, valamint minden más vásárlónknak

figyelmébe ajánlom a dusan felszerelt raktáramat
EDÉNY ÉS EGYÉB HÁZTARTÁSI CIKKEK

valamint
ALKALMI, NÉVNAPI ÉS NÁSZAJÁNDÉKTÁRGYAKBAN

Legolcsóbban vásárolhat TÓTH GYULA

VASÚZLETÉBEN, DEBRECEN
Telefon 29

VÉTEL

Központhoz
közel, esetleg nagyerdei utvonalon,
családi ház építésére alkalmas kis
telket megvételre keresek. Ajánla-
tok „Vízvezeték melletti házhely”
jeligére kiadóba. 683

Sarju
szénát, jó minőségűt, 100 mázsa
körül mennyiséget veszek és el-
szállítok. Lőfkovits ékszerüzlet,
Piac ucca 44. 684

Keresünk
azonnali megvételre Wertheim-
kasszákat, irodai íróasztalokat,
Ingóságkövetítő. 674

Keresek
használt, de kifogástalan állapot-
ban perzsabundát. Ajánlatokat a
kiadóhivatalba kérem leadni. 670

Iparosok figyelmébe!
Mindenféle kész, haszonra való
vasak legolcsóbban kaphatók. —
Rezet, ólomot, cinket, ócska vasat
legmagasabb áron veszek. Wür-
diger, Késes ucca 90. 431

Keresünk
megvételre szőrös hasicsikőbőrö-
ket. Ingóságkövetítő. 675

ELADÁS

Névnapi,
karácsonyi és mindennemű aján-
dék tárgyak óriási választékban
kaphatók az Ingóságkövetítőben. 677

Emeletes ház,
új, adómentes, kimutatható évi 15
százalék jövedelemmel, eladó. Ér-
tekezhetni dr. Révinél, Deák Fe-
renc 11. 691

Takaréktűzhelyek,
legegyszerűbbtől legdiszibbig, asz-
tal és tornyos, két sütősök, na-
gyobb majlikások is kaphatók.
Kandia 15. 683

Burgonya,
elsőrendű válogatott, többféle, na-
pi áron házhoz szállítva termelő-
nél. Piac ucca 61. Telefon: 4-88. 681

Szálloda
vendéglő, fürdővel egybekötve
házzal együtt, saroktelken, teljes
berendezéssel, jutányos áron ked-
vező fizetéssel azonnal átvehető.
Keleti Kereskedelmi, Budapest,
Garay ucca 29.

A Hortobágy Malmom RT.
Bőszörményi ut 1. sz. alatti tele-
pén évtizedek óta fenálló lisztüz-
letben az általánosan elismert jó-
minőségű liszt, korpa, tengeri, ár-
pa és darák változatlanul álla-
ndóan kaphatók. Telefon megren-
deléseket bármilyen kis tételben
is házhoz szállítunk. Telefon 179.

Vendéglőház
kőrutnál, kitűnő üzlettel, 380 mil-
lió, százötvennel átvehető. —
György, Budapest, Conti ucca hét.

Hármas szekrényből

álló garderoob ruha-
szekrény esiszolt fi-
nom tükörrel és 1
könyvszekrény, leány-
szoba is megfelelő
mindkettő fehérre fest-
ett igen jó állapotban,
eladó

Piac ucca 34. szám III. em. 15.

Lakások, üzlet és iroda

HELYISÉGEK LEGIDEÁLISABB MELEG VIZFŰTÉS BERENDEZÉSE ÜZEMBEN. — MINDENKOR MEGFEKINTHETŐ!
2000 pengőtől 5 évi jótállás mellett készíti központi fűtés, vízvezetési és csatornázási vállalata
GYENES ANTAL
ARANY JÁNOS UCCA 27 SZÁM. :: TELEFON 9-37.

Német-francia
órát ad, gyermekek korrepetálását előgadják bölcsészhallgatóknak. Cím a kiadóban. 651

Traktort
keresek azonnalra 2-3 napi őszi szántáshoz. Értekezhetni Lőfkovits ékszerüzletben, Piac ucca 44. 660

Tanulót
felvesz a Béke Aruház, Szent Anna ucca 2. 666

Könyvelő
— nő vagy férfi — felvétetik Csillag József fűszerkereskedőnél. 664

Gazdaságba,
malomba, gyárba, hízaló, vagy egyéb telepre ajánkozik ellenőrnek, felügyelőnek, számtartónak, könyvelésben, irodai munkákban, gazdaságban, kertészetben, juhászatban, tehenészetben, sertéshizlalásban, állatgyógyászatban stb. jártas, végzett egyén. Szíves ajánlatokat kér Nagy Kálmán, Ihráz, Biharmegye. 1624

VEGYES

Kitűnően
mosok, vasalok 4 pengőért. Levelezőlap hívásra megjelenek. Kiss Józsefné, Hunyadi ucca 5., kereszt-épület. 685

Különbejárati
butorozott szoba kiadó, Arany János ucca 16. Telefon: 10-12. 687

Látványosság.
számba megy vasárnap este a Köztisztviselők Vár uccai árudájának kivilágított kirakata. 1739

MÉRLEGJAVITÁSOK
hitelesítési kötelezettséggel jutányosan: Garai, Zsák ucca 11. (Csokonai ucca mellett.) Hitelesített mérlegek, súlyok olcsón kaphatók. 692

Két szoba,
konyha, üvegezett veranda, mellékiségekből álló uccai lakás január elsejére kiadó. Maróthy György ucca 21. 672

Két
nagy szoba, előszoba, speiz és konyhas udvari lakás kiadó. 679

Házmaster-lakás
kiadó. Széchenyi ucca 33. Értekezni lehet 1-2 óráig. 657

Aki
3 szobás lakáshoz juttat a központban, annak egy évig ingyen varrok. Bardócz női szabó, Arany János ucca 2., I. em. 678

Központon
modern 5 szobás, fürdőszobás lakást keresek. Cím a kiadóban.

FACEMENTTETŐK
javítását szakszerűen végzi Lukács Vilmos és Testvére, Debrecen, Hatvan ucca 15. 1321

Kun József
uriszabó, Széchenyi ucca 1. Saját, valamint hozott kelméből készít elegáns ruhákat, legjobb kivitelben, olcsó árban. 966

Kézimunka
tervezések, rajzolások, gobelin, kelim, perzsa, Smyrna stb. festése — legjobban és legolcsóbban Szilágyinál, Széchenyi u. 1. 1845

Központi
fűtéses butorozott szoba kiadó. — Arany János 54., Gerőnél. 682

Filé
terítőket, csipkéket olcsón készítenek. Filé betéttel függöny eladó. Fűvészkert ucca 12., II. 688

Szenzációs butorvásár!

Há ók 300 P. — Uriszabók 1000 P. — Ebédülők 600 P. — Szalongarnitúrák 200 P. — Hencserek 64 pengőtől kaphatók
Lefkovits butorruházban Református plüssök palota Kedvező fizetési feltételek!

Olcsó árban
elegáns ruhát készít Lefkovits Miksa uriszabó, Széchenyi ucca 44. sz. Pontos kiszolgálás. 1615

Egy
14.000 lakosu községben orvosi rendelő megüresedett, ahol különösen fogászathoz értő orvos jó prakiszra tehet szert; e célra alkalmas lakás rendelkezésre áll. — Cím: Belvárosi cipőüzlet, Piac u. 34. 654

Két
világos pince raktárnak kiadó. — Disznóúti eladó. József kir. herceg ucca 34. 659

Korlátlan
italmérés fűszerüzlettel vagy anélkül forgalmas helyen kiadó. Iroda: Miklós ucca 26. 658

Kizárólag
elsősorú kárpitos munkát készít Szabó József kárpitos, Varga u. 1. 1691

Kitűnően
mosok, vasalok 4 pengőért, Papp Jánosné, Rákóczi u. 4., pince lakás. 649

Különbejárati
modern parkettes szoba butorozatlanul ugyanott egy butorozott szoba november 1-re kiadó. Simonffy ucca 13., II. 5.

Díjmentesen
végzem lakása bérbeadását. Hockiroda, Szent Anna négy. 1671

Egy
butorozott szoba kiadó. Széchenyi ucca 25. 625

Jóforgalmu
hentes-mészáros üzlet mellékkeliségekkel, fűszerüzlet berendezéssel, pékműhely azonnal kiadó más célra is. Hatvan ucca 55. 652

Tiszta kéz
pillanatok alatt elérhető a legújabb találmányu kéztisztítóval. Géplakatosok, sofförök, nyomdászok, festők részére. Kapható: Bárány festéküzlet, Csapó u. 19. 490

Elloptak
egy új Nimród—Steyer-gyártmányu 3.051.700. számú kerékpárt. Megtalálója vagy nyomravezetője 20.— pengő jutalomban részesül. Piac ucca 22., Papp Lajos. 647

A hírneves „GORMICK“ teherautók és „GORMICK“ petroleumtraktorok

elpusztíthatatlan kitűnő anyaguk, utólérhetetlen tökéletes szerkezetük és végtelenül csekély üzemanyagfogyasztásuk révén **versenyen kívül állanak.**
Kizárólagos képviselő és állandó nagy alkatrésztár: **RÁHMERSÁNDOR** DEBRECEN, PIAC UCCA 43. SZÁM Telefon 962.

Műhímezés
és gépzsurozás, endlízés, plüssé, gouvré: Nagy Gyulánál, József kir. herceg ucca 3. 1620

Mérlegkészítő
műlakatos műhelyem áthelyeztem Méliusz-tér 9. (Kossuth uccai templomnál). Bihari mérlegkészítő. 959

Lakások,
kettő, három, négy szobások, rendes bérért kiadók. — Hockiroda, Szent Anna négy. 1671

Kétszobás,
előszobás lakás összes mellékkeliségekkel együtt Maróthy György ucca 19. sz. alatt kiadó. Értekezés ugyanott. 650

A madár
is azt dalolja az ágon: Csikós sós-borszesz a legjobb házi szer a világon. Kapható minden fűszerüzletben. 174

Kész
hencser, divány és matrac kapható Erdős kárpitosnál, Simonffy ucca 31. 1694

Babikabátkákat,
bubiruháskákat, Neumann- és iskolaruhákat, plüsszalkákat, fehérhímzéseket, monogrammozásokat, montirozások készítését olcsón vállalom részletre is. — Kézimunka, Gyermekdivatszalon, Arany János ucca 16. Telefon 10-12. szám. 1334

Egy
szoba, mellékkeliséggel kiadó. — Apaffi ucca 32. szám. 665

Divatós
géphímzést vállal Kevács Margit, Péterfia 11. 1524

Központon
szép, világos szoba irodának, vagy lakásnak butorozatlanul kiadó. Esetleg teljes ellátással. — Cím: Arany János u. 2. II. 9. 561

UJ VILLANYSZERELÉSI VÁLLALAT
Értesítem a t. közönséget, hogy Miklós ucca 17. szám alatt villanszerelési vállalatot létesítettem, ahol bármily szakmába vágó munkát a legjutányosabb árban készítek. Költségvetés díjtalan. Hívásra szívesen megyek. GROSZ ISTVÁN villanszerelő, a Világítási Vállalat volt szerelője. 480

Zsinór,
rojt, harisnyafejelés, szemfelszedés Paszománygyárban, Piac ucca 32., udvarban. 1327

Bölcsészettanhallgató
tanít franciát és korrepetál gimnázista és polgárista leányokat szerény díjazásért. Cím a kiadóba kérem. 392

Igen tisztelt vevőim, bérliöm,
megrendeliöm szíves tudomására hozom, hogy az elhalálozott férjem 25 éves vízvezetési vállalatát szakértő vezetése mellett továbbvezetem, kérem további nb. pártfogásukat. Tisztelettel: özv. Emerich Vilmosné, Arany János u. 16. Telefon 10-12. 1334

Angol gyapju

női és férfi harisnya már leszállított árban
Mayerná', Simonffy ucca

HÁZ- ÉS FÖLD-TULAJDONOSOK!

Kölcsönöket

hosszu és rövidlejáratra előnyösen folyósít
BLEUER IMRE BANKHÁZA
Piac ucca 77.

Hócipők

„Winpassing“ minden számban olcsón
Emerich Samu cégnél Csapó u. 7

Jómitású butorok

olcsó árban rószliffizetésekre is kaphatók
WEINSTOCK HENRIKNEI
Miklós ucca 2., Apolló-butorüzlet.

BIHARI GÁBOR

mérlegkészítő
Méliusz-tér 9. szám.
(Kossuth uccai templomnál.)

KÖLCSÖNÖK

betétlázasra föld és házigatlanokra hosszabb és rövidebb időre legolcsóbb kamattal mellett
Dr. Balázs Jenő bankházánál
DEBRECEN, Piac ucca 89. szám.
Royal kavéházal szemben (Blattner ház) Telefon 143.

Accumulátorokat

tökéletesen és megbízhatóan javít és tölt, accumulator savat raktáron tart

Földvári

Dobr. I-ső Elektrotechnikai Gyára
Széchenyi-u. 55. Telefon 168.
Gyakornok felvétetik.

Ócska ólmot

minden mennyiségben veszünk
Hegedűs és Sándor rt.
Piac ucca 49.

Menekült óras

szakszerűen meglepő olcsón vállal javításokat
Rákóczi-u. 38. sz.

DIENES JÓZSEF
v. községi főjegyző Országos engedélyezett ingatlanforgalmi és biztosítási irodája Fűvészkert ucca 16. sz. (Saját ház.) Telefon 14-98.

Eladó házak:
Poroszlay 35., Jókai 12., Budai Fzsaás 6/a., Libakert, Kerekes 30., Rásó Gyula 4., Csap 7., Csokonai 54., Homok 139., Kiss 7., Fülöp 34., Cserpes 7., Keresztési 44., Diófa 18., Gohér 20., Posta 5., Adárdv 14., Szeremley 18., Kurucz 110., Csonka 10., Sámsoni 9., Jerikó 53., Dévai 11., Szabó Kálmán 41., — Acél 2., Malvin 33., Boldogfalva 12., Mikos Kelemen 31., Mező 12., Király Ferenc 7., 51. és 46/b., — Nemes 15., Szegényháza 34. és Irén ucca 24. szám alatt; Derecskén és Berettyóújfaluban üzletes házak.

Fentieken kívül kisebb-nagyobb házak a város egész területén. — melyeknek részletes leírásai irodámban meglelhetők.

Házhelvek:
Komlóssy ut elején, Galamb uccán, Tégláskertben. Homokkerten Dévai és Rásó Gyula uccán, továbbá Haiduszoboszlón, gyógyfürdő mellett.

Szőlők:
Boeska kertben, Haidubaoson és Vámospércsen, Homokkerten, Poroszlay uton.

Földek:
Haidumóvén 18 darab birtok 16—30 holdig.
Pacón 8. Fancsikán 30. Penészleken 50 holdas birtok, Szatmárban 50 holdas, ötszobás uri lakkal.

Lakás:
Belvárosban és kertben kétszobás lakások.

Üzlet:
Csapó uccán hentesüzlet eladó vagy társulható.

Írtartelep:
Wesselényi tér 7. alatt bérbeadó.

Hírlapok:
Városház mellett, 250 darabra, eladó.

Pénzkölcsönt ajánlok ingatlanbekebelezésre, olcsó kamattal.

Parcellázásokat elvállalok.

Biztosítások irodám utján a legelőnyösebben köthetők.

Keresek eladó házakat, házhelveket, kiadó lakásokat, eladó földeket és földbérleteket.

Dienes, Fűvészkert ucca 16.
1672

BURGONYA,
rózsa és másfajta, házhoz szállítva kapható Murvainál, Vár ucca 7. szám. Telefon: 4-43. 686

Eladó
igen szép hálószoba berendezés, angol minta. értekezni Nap ucca 9. szám alatt a déli órákban. 689

Sírkövek
minden kivitelben leszállított gyári áron részletfizetésre is kaphatók. Hunyadi ucca 14. 777

!!! A könyvpiac szenzációja !!!
Mejleszt
Erdős Renée
régen várt
könyve
a »Santara bíboros« folytatása
a
Lavinia Tarsin
házassága
2 kötet — Pengő 12.—
Kapható:
Hegedűs és Sándor R. T.
könyvkereskedésében. Telefon 54

Tűzfalelep,
villamos fűrészelő és aprító berendezéssel, részvénykerettel együtt eladó. Cim a kiadóban. 1653

Nagy szappanvásárl
Pipere-, mosdó- és mosószappanok rendkívül olcsó árban, kiváló minőségben a Belvárosi Fesztékházban, Hatvan ucca 2. 1676

Portlandcement
és gipsz állandóan kapható Pollák Zsigmondnál, Debrecen, Miklós u. 13. 1397

CEMENTLAPOK,
betoncsövek, kutatórúrk legolcsóbban beszerezhetők Lukács Vilmos és Testvére cementárúgyárban. Debrecen, Hatvan ucca 15. 1321

Kovácsszén (nor)
50—60 mázsa eladó. Piac ucca 49. Nyomda. 427

Bőröndök,
retikült csak a készítőnél vevény. Fuerman bőröndömester, Piac u. 44. 1562

Sírkövek,
feifakövek műköből és természetesből legolcsóbban beszerezhetők és megrendelhetők. Aranyozást és betüvését jutányos áron vállal Polgári Lajos, Tócsokert. Faiskola ucca 7/6. 3938

Bársorny,
file kalapok nagy választékban kaphatók. olcsón szerezhetők be. Matta Anna, Bethlen ucca 23. 671

Eladók
üzletből kikerült szekrények, vasajtók, pulatok és létrák stb. Burgundia ucca 15. 663

Tűzifa,
vágott, szállítva 350; barnaszén 320; orosz szén legolcsóbban — Grünfeldnél, Csapó 16 1278

SÍRKÖVEK
műköből, természetesből olcsón kaphatók a Debreceni Műkögyárnál. Fürdő ucca 2. 1610

BABIKABÁTOK,
gyermekruhák, babiruhák, gyermekkabátok gyövnőrü kivitelben feltűnő olcsón a Gyermekdivatházban, Városház épület, főkapu mellett.

KÁRPITOS
és asztalos butorok a legjutányosabb árban Szántó kárpitosnál, Színház-átjáró, butorraktár. 1347

„Ideál”
folytonos kálvák legjobbak. — egyedárusítás Bakos vasüzletében, Csapó ucca 86. 1472

Hencserek,
diványok, matracok készen kaphatók Glattstein kárpitos mester-nél, Püspöki palota (bent az udvarban). 1332

Szenet
fűtésre csak berenteit használion, szagtalan és salakmentes. Ára házhoz szállítva 3.40 pengő. Telefon: 13-47. Tűzifa olcsó napi áron. 1658

RÉZÜSTÖK RÉSZLETFIZETÉSRE
is Mándokinál, Arany János ucca 13. 284

Önborotválkozókl
Borotvapenék garantált köszőrülését 14 fillérért vállalja „Ilona” illatszertár, Degenfeld tér. 344

Hó- és sárcipők
szakszerű javítása Nagy műszerész-nél, Simonffy ucca 16. 1693

Király kávéi
mégis a legjobbak, aromás, zamatos, a vevő előtt pörkölvé, meleg állapotban kapható. Degenfeld tér 11. sz. 1527

Függönyrojt,
butorziator, paplangomb legolcsóbban a Paszománygyárban, Piac u. 32. 1327

Tűzifa,
bükk és tölgyhasáb, vaggontételekben, termelési árban kapható Pollák Zsigmondnál, Debrecen. 1397

Hócipő,
sárcipőt tökéletesen csak az Orban gummitüzem javit. Piac u. 9. 1563

Óbor, ujbör,
tisztán kezelt házbör literenként 1.40. Poroszlay ut 53. 656

Cipőfestékek,
cipőkrémek minden színben, seprő, meszelő, szappan, kékitő, Sidel, dyertya, az összes háztartási cikkek és festékek kicsinyben is nagyban árt kaphatók a Belvárosi Fesztékházban, Hatvan ucca 2. 1676

Tűzfalelep,
villamos fűrészelő és aprító berendezéssel, részvénykerettel együtt eladó. Cim a kiadóban. 1653

Gramofon,
kitűnő karban levő, lemezekkel olcsón eladó. Weinberger, Werbőczy u. 14. 637

Tűzifa
q-ként 320 Schiffmannál, Pesti u. 3. Telefon: 8-52. 622

Karbolíneum
kicsinyben és nagyban állandóan kapható. Klein festéküzlet, Arany János 10., udvarban. 1651

Tűzifa,
orosz szén, elsőrendű minőségben, legolcsóbb napi árban kapható. Károly Ferenc József ut 4. sz. „Hercules” tűzfalelep és szénraktár. Telefon: 800. 1708

Szörme
dolgoit legolcsóbban beszerezhetők és szörmebundáját átalakíthatja a legújabb divat szerint Kőváry szűcsmesternél, Piac ucca 42.. — Pannónia-udvar. 1357

Butorok
legolcsóbb árban, kedvező fizetési feltételek mellett beszerezhetők: Hausner, Simonffy u. 2/c., városi bérház. 1623

Zálogház, Hunyadi u. 14.
folyósít előnyös feltételek mellett kölcsönöket ékszerekre, biciklikre, autókra s mindenféle kereskedelmi árukra. 777

Tekintse meg!
Nagy vasüzlet kályha, tüzhely, cső, edény kirakatát. Csapó uccai kanyarodó. 1482

Lusztig
asztalosmester, Deák Ferenc ucca 10. Iparkiállításon első díjjal kitüntetve. Készítményei: mű- és egyszerű butorok, iroda-, üzletberendezések és épületmunkák. 1483

Denaturáltesz,
kartellen kívüli árban kapható — Pollák Zsigmondnál, Debrecen. 1397

Oldalkocsis
motorkerékpár, Indián, komplett, teljes felszereléssel 2000 pengőért eladó. — Megtekinthető: „Orbis”, Szent Anna ucca 22. 1667

Nyári kelmék
férfi és gyermekruhákra mélyen leszállított árban Kupfer posztónál, Kistemplombazár. 1188

Cipőosztályom
divatos és tartós cipők, ugyszintén hó- és sárcipők, Guttman Dávid rőfősnél kaphatók. Csapó u. 33—35. 1219

Kerékpár,
szabadonfutó, 40 pengőért eladó. És egy női kerékpárváz. Simonffy ucca 33., utolsó lakás. 1172

Csapó ucca 67.,
Bálint József asztalos ajánlja saját készítésű butorait.

Kátrány,
karbolíneum, kátránypapír, szagtalan pormentesítő olaj nagyban és kicsinyben legolcsóbb árban beszerezhető a Belvárosi Fesztékházban, Hatvan ucca 2. 1676

Hármas szekrényből
álló garderob ruhaszekrény, csiszolt finom tükörrel és 1 könnyűszekrény, leányszobába is megfelelő, mindkettő fehérre festett, igen jó állapotban eladó. Piac ucca 34. III. emelet 15. 452

MARVANYMOZAIK,
cementlapok, betonárúk, építési anyagok a legolcsóbban beszerezhetők a Debreceni Műkögyárnál. Fürdő ucca 2. sz. 1610

Pontos órák,
arany, ezüst ékszerek legjutányosabbban. Óra-, ékszerjavítások szakszerűen készülnek Sretter János órás és ékszerész-nél, Debrecen, Batthyány ucca 13. 1311

Porosz szén
prima minőségű, hazaszállítva 6 P 80 fillér. Rosenfeld Kálmán tűzifa kereskedő, Salétrom ucca 12. — Telefon: 674. 1362

Berentei szenet,
ha valódit akar, csak a régi helyen vásároljon. Tűzifa olcsó napiáron. Telefon: 13-47. Hazai szén- és tűzifalelep. Közraktár udvar. 1658

KERESLET

Fényképésztanulónak
jóházból való fiu, vagy leány felvétetik Nagy Ibolya most nyíló műtermébe. Múterem: Rákóczi u. 55. 667

Periekt
szobaleányt keresek december hó elsejére. Bodor földbirtokos, Nyiregyháza. 1735

Keresünk
tisztességes, megbízható asszonyokat ócska női, férfiruhák, cipők elárúsításához. Ingóságközvetítő. 676

Jóházból
való iskolázott fiu hajdunánási rőfősüzletembe tanulónak felvétetik. Glücklich József rőfőskereskedő. 661

Keresek
használt, jókarban levő benzines cséplőgarnitúrát és használt bor-szivattyút. Grosz Jenő, Nyírabrány. 655

Himzőnő
gyakorlattal keres Biró Erzsébet iparművészeti szalon, Kossuth u. 22., III. emelet. 673

Othoni
írásunkat elvállalok. Megkeresést „Jóírásu” jelégére a kiadóhivatalba kérek. 668

Azonnali
belépésre önálló autómotor szerelőt, kinek soffóri vizsgája van, felvesz a Neuländer kocsigyár. 1738

Női ruha varrodamba
fizető és fizetéssel tanuló leányok felvétetnek. Arany János u. 36. 690

Lehetőleg
különbejáratu butorozott szobát azonnalra keresek. Cim: Spira és Beregi, Piac u. 47. 662

Joghallgató
középszkolai tanuló tanítását elvállalja. Cim: Arany János ucca 45., uccai lakás. 287

Keresek
használt, de kifogástalan állapotban perzsabundát. Ajánlatokat a kiadóhivatalba kérek leadni. 669

Kifutó fiut
vagy leányt felveszünk. Rác Testvérek fűszerkereskedése, Timár ucca 52. 648